

Міністерство освіти і науки України  
Чернівецький національний університет  
імені Юрія Федьковича  
Наукова бібліотека

## **Чорнобиль – трагедія народу**

Бібліографічні матеріали

Упорядник: Махмутова М.І.

Чернівці  
2018

## **Зміст**

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Законодавчі та нормативні документи.....                        | 3  |
| 2. Загальні праці.....                                             | 5  |
| 3. Аварія на ЧАЕС та ліквідація наслідків.....                     | 17 |
| 4. Спогади очевидців, ліквідаторів.....                            | 24 |
| 5. Екологічні наслідки аварії та їх подолання.....                 | 28 |
| 6. Медичні та соціально-психологічні наслідки.....                 | 47 |
| 7. Правові питання та державна політика.....                       | 57 |
| 8. Соціально-економічні проблеми та соціальний захист населення... | 66 |
| 9. Радіоекологічні дослідження та ядерна безпека в зоні.....       | 70 |
| 10. Вшанування пам'яті, річниці.....                               | 77 |
| 11. Виховні заходи, розробки уроків, сценарії, виставки.....       | 78 |
| 12. Чорнобиль в літературі.....                                    | 80 |
| 13. Автореферати, дисертації.....                                  | 84 |

## **1. Законодавчі та нормативні документи**

1. **О единой** программе по ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС и ситуации, связанной с этой аварией : постановление Верх. Совета СССР // Правда. – 1990. – 28 апр. – С. 1, 5 ; Известия. – 1990. – 27 апр.
2. **О социальной** защите граждан, пострадавших вследствие Чернобыльской катастрофы : Закон Союза Советских Социалистических Республик // Известия. – 1991. – 22 мая.
3. **Про правовий** режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки // Рад. Україна. – 1991. – 26 берез.
4. **Про статус і соціальний захист** громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки // Голос України. – 1991. – 27 берез.
5. **Про порядок** видачі посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 1992 р. № 501 // Уряд. кур'єр. – 1992. – 4 верес.
6. **Про компенсаційні** виплати особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : постанова Кабінету Міністрів України від 2 жовтня 1995 р. // Уряд. кур'єр. – 1995. – 5 жовт. – С. 6.
7. **Про порядок** та розміри компенсаційних виплат дітям, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи : постанова Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1997 р. // Уряд. кур'єр. – 1997. – 13 лют. – С. 10.
8. **Україна. Президент (1994–2004 ; Кучма Л. Д.).** Про заходи, пов'язані з 11-ою річницею аварії на Чорнобильській АЕС : розпорядження // Уряд. кур'єр. – 1997. – 15 квіт. – С. 9.
9. **Про формування** Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації

- наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення : Закон України // Уряд. кур'єр. – 1997. – 12 лип. – С. 12.
- 10.**Про ратифікацію** Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні : Закон України // Голос України. – 1998. – 10 лют. ; Уряд. кур'єр. – 1998. – 10 лют.
- 11.**Про дострокове** припинення експлуатації енергоблока № 3 та остаточне закриття Чорнобильської АЕС : постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2000 р. № 598 // Уряд. кур'єр. – 2000. – 7 квіт. – С. 4.
- 12.**Про внесення** змін до деяких законів України у зв'язку із закриттям Чорнобильської атомної електростанції : Закон України від 26 квіт. 2001 р. № 2398-III // Людина і праця. – 2001. – № 6. – С. 17–20.
- 13.**Про внесення** змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 26 квіт. 2001 р. 2400-III // Людина і праця. – 2001. – № 6. – С. 20–22.
- 14.**Про проведення** парламентських слухань на тему: «15 річниця Чорнобильської катастрофи. Досвід подолання» : постанова Верховної Ради України від 15 березня 2001 р. // Уряд. кур'єр. – 2001. – 29 берез. – С. 10.
- 15.**Україна. Президент (1994–2004 ; Кучма Л. Д.).** Про Міжвідомчу робочу групу з координації дій щодо розв'язання проблем, які залишилися невирішеними після закриття Чорнобильської АЕС : розпорядження // Уряд. кур'єр. – 2001. – 28 берез. – Дод. – С. 9.
- 16.**Україна. Президент (2005–2009 ; Ющенко В. А.).** Про Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи : указ від 20 квіт. 2005 р. № 681 // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 5. – С. 2–3.

- 17.**Про правовий** режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи : витяг з Закону України // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 3.
- 18.**Про 25-ту** річницю Чорнобильської катастрофи : постанова від 27 квіт. 2011 / НАН України // Вісн. НАН України. – 2011. – № 5. – С. 27–29.

## **2. Загальні праці**

- 19.**Авраменко О. І.** Зона випробувань через два роки: Чорнобиль: правда і міфи / О. І. Авраменко // Трибуна лектора. – 1988. – № 4. – С. 41–43.
- 20.**Алаев Э. Б.** Чернобыльская катастрофа: выводы и предложения / Э. Б. Алаев // География в шк. – 1991. – № 3. – С. 28–30.
- 21.**Багатьох** тягне у Чорнобиль... // Безпека життєдіяльності. – 2014. – № 4. – С. 36–37.
- 22.**Барабой В. А.** От Хиросимы до Чернобыля / Вилен Абрамович Барабой. – Киев : Наук. думка, 1991. – 125 с.
- 23.**Бар'яхтар В.** Чорнобильська АЕС сьогодні / В. Бар'яхтар // Вісн. НАН України. – 1992. – № 9. – С. 17–21.
- 24.**Белан В. Ю.** Чорнобильська катастрофа – як це було і що ми маємо сьогодні / В. Ю. Белан // Екол. вісн. – 2011. – № 6. – С. 24–26.
- 25.**Біль і** тривоги Чорнобиля / ред. М. М. Сорока ; упоряд. Ю. В. Сафонов. – Київ : Київ. правда, 2006. – 287 с.
- 26.**Бликс Х.** В зеркале Чернобыля : беседа с ген. дир. МАГАТЭ д-ром Х. Бликсом / [зап. В. Губарев, Б. Дубрович] // Правда. – 1987. – 24 апр.
- 27.**Бликс Х.** Чернобыль и режим безопасности : интервью с ген. дир. МАГАТЭ Х. Бликсом / [зап. Г. Остроумов] // Сов. Россия. – 1988. – 13 мая.
- 28.**Боднарюк Ю.** Чорнобиль – підступна невидима біда / Ю. Боднарюк // Мол. буковинець. – 2012. – 26 квіт. (№ 45). – С. 10–11.

- 29.**Бондаренко Г.** Чорнобиль: у вимірі постгуманізму / Галина Бондаренко // Нар. творчість та етнографія. – 2007. – № 2. – С. 121–126.
- 30.**Боровой А. А.** Чернобыль: четыре года спустя : [беседа с зам. науч. руководителя комплекс. экспедиции при Ин-те атом. энергии им. И. В. Курчатова, д-ром физ.-мат. наук А. А. Боровым / зап. Г. Ломанов] // Правительств. вестник. – 1990. – Апр. (№ 17). – С. 6–7.
- 31.**Будна Н.** Чорнобиль – біда на багато поколінь : [події Чорнобиля, відголос на Буковині] / Н. Будна // Мол. буковинець. – 2015. – 23 квіт. (№ 33). – С. 1, 8–9.
- 32.**Васюта С. І.** Чорнобильська катастрофа в контексті соціоекологічних проблем / С. І. Васюта // Укр. іст. журн. – 2001. – № 4. – С. 75–111.
- 33.**Васюта С.** Соціально-екологічні проблеми Чорнобильської катастрофи / С. Васюта // Укр. іст. журн. – 1996. – № 3. – С. 3–24.
- 34.**Вірина Л. А.** А дзвін не змовкає: [моральний аспект проблеми Чорнобиля] / Л. А. Вірина // Політика і час. – 1991. – № 6. – С. 31–40.
- 35.**Власенко І.** Чому навчив нас Чорнобиль? / Іван Власенко // Уряд. кур'єр. – 1996. – 22 черв. – С. 11.
- 36.**Ворона П.** "Атомом розтерзана весна". Місія лектора-науковця в зоні відчуження / П. Ворона // Вісн. НАН України. – 2011. – № 4. – С. 57–62.
- 37.**Гальченко Я.** Вигадки й правда про події на Чорнобильській та інших, не лише українських, АЕС і можливий інформаційний тероризм / Я. Гальченко // Віче. – 2005. – № 7/8. – С. 71–73.
- 38.**Гардашук Т.** Чорнобильська катастрофа як каталізатор розвитку громадянського суспільства в Україні / Тетяна Гардашук // Сучасність. – 2006. – № 4. – С. 61–68.
- 39.**Гащак С. М.** Заповедные проблемы Чернобыльской зоны

- / С. М. Гащак // Заповід. справа в Україні. – 2006. – Т. 12, вип. 2. – С. 83–90.
40. **Гейл Р.** Люди повинні продовжувати жити нормально: [роздуми проф. Каліфорнійс. ун-ту (США) з приводу наслідків аварії на Чорнобил. АЕС] / Р. Гейл // Трибуна лектора. – 1988. – № 8. – С. 41.
41. **Голдман М.** Чорнобильська аварія: погляд з космосу / М. Голдман // Вісн. АН УССР. – 1991. – № 5. – С. 16–19.
42. **Гончаренко Г.** Дзвони Чорнобиля не змовкають / Г. Гончаренко, Р. Омелешко // Сіл. вісті. – 1989. – 10 серп.
43. **Гоцуєнко Н.** Радіоактивне питання / Н. Гоцуєнко // Дзеркало тижня. – 2008. – 7 черв. – С. 6.
44. **Гречанюк О.** 26 квітня. 20 років по тому / О. Гречанюк // Віче. – 2006. – № 9/10. – С. 14.
45. **Гродзінський А.** Уроки Чорнобиля / А. Гродзінський, Д. Гродзінський // Київ. – 1988. – № 10. – С. 114–124.
46. **Гродзінський А.** Чорнобиль: реальна небезпека й вигадки / Андрій Гродзінський // Знання та праця. – 1986. – № 9. – С. 12–13.
47. **Гродзінський Д. М.** Чорнобиль. У пошуках майбутнього: [проблеми радіоекології : бесіда з зав. відділом біофізики та радіобіології Ін-ту ботаніки ім. М. Г. Холодного АН УРСР Д. М. Гродзінським / зап. З. Терешкова] // Наука і сусп.-во. – 1989. – № 2. – С. 22–25.
48. **Губарев В.** Портрет катастрофы : размышления о Междунар. чернобыл. проекте / В. Губарев // Правда. – 1991. – 8 июля. – С. 4.
49. **Даєн Л.** Урок назавжди: дискусійний діалог-біль: Чорнобиль не повинен повторитись! / Л. Даєн // Рад. Україна. – 1989. – 9 серп.
50. **Девіс Т.** Неформальність і виживання в зоні ядерного враження в Україні: існування з ризиками Чорнобиля / Том Девіс, Абель Полесьє // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2015. – № 3. – С. 39–58.

- 51.**Дейнеко О. І.** Уроки досвіду: Чорнобиль: правда і міфи / О. І. Дейнеко, В. М. Сало // Трибуна лектора. – 1987. – № 4. – С. 35–39.
- 52.**Деревінський В.** Чорнобильська трагедія. Нариси історії / Василь Деревінський // Краєзнавство. – 2012. – № 2. – С. 166–167.
- 53.**Дзьобак В.** Реактор не хотів віддавати своїх таємниць / Василь Дзьобак // Журналіст України. – 2013. – № 4. – С. 41–43.
- 54.**Добов В.** Уроки ліквідації чорнобильської катастрофи: погляд очищення / Вольт Добов // Наука і сусп-во. – 2013. – № 3/4. – С. 32–36.
- 55.**Доза** радіації – доза совісті // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 15–17.
- 56.**Дорогунцов С.** Реалії постчорнобильської ери / С. Дорогунцов, А. Федорищева // Вісн. АН України. – 1992. – № 9. – С. 21–27.
- 57.**Дубов В.** Будні Чорнобиля / Вольт Дубов // Наука і сусп-во. – 2011. – № 3/4. – С. 9–20.
- 58.**Дубов В.** Випробування радіацією. До 22-ї річниці Чорнобильської катастрофи / Вольт Дубов // Уряд. кур'єр. – 2008. – 26 квіт. – С. 7.
- 59.**Дубов В.** Страхітлива, техногенна... / Вольт Дубов // Наука і сусп-во. – 2009. – № 3/4. – С. 28–31.
- 60.**Дубровін С.** "Радіоактивні" гроші не пахнуть? Вони руйнують здоров'я! : [туристичні поїздки до Чорнобиля] / Сергій Дубровін // Віче. – 2011. – № 11. – С. 52–53.
- 61.**Звезда** Полюнь. 1986 – 1991 : [ст.] // Новый мир. – 1991. – № 9. – С. 164–183.
- 62.**Знак** біди. 20 років поспіль : добірка статей до 20-річчя Чорнобильської катастрофи // Віче. – 2006. – № 7/8. – С. 10–27.
- 63.**Зубрій Г.** Чорнобиль – наш спільний біль! / Г. Зубрій // Укр. слово. – 1996. – 28 берез. – С. 4.
- 64.**Иванов В.** Путь – к безопасности : Чернобыл. АЭС : коммент.

- ученых / В. Иванов, Б. Пахомов // Правда. – 1986. – 27 авг.
65. **Ильин Л. А.** Диагноз после Чернобыля : [беседа с пред. Нац. комис. по радиац. защите, вице-президентом АМН СССР, дир. Ин-та биофизики Минздрава СССР Л. А. Ильиным / зап. В. Денисов, А. Немов] // Сов. Россия. – 1988. – 31 янв.
66. **Ильин Л. А.** Чернобыль: два года спустя : [беседа с вице-президентом АМН СССР, пред. Нац. комис. по радиац. защите Л. А. Ильиным / зап. В. Белицкий] // Труд. – 1988. – 30 марта.
67. **Історичним** шляхом Чорнобильської трагедії : річниця екологічної катастрофи / матер. підгот. А. Васильєва, Ю. Ткачук // Крайова освіта. – 2011. – 22 квіт. (№ 15–16). – С. 21–22.
68. **Квурт К.** Чорнобиль – це назавжди / Костянтин Квурт // Наук. світ. – 2011. – № 4. – С. 2–3.
69. **Кірімов І.** «А ймення зорі тій Полин...»: [тріумф і трагедія Чорнобильської АЕС] / І. Кірімов // Голос України. – 2001. – 27 берез. – С. 5.
70. **Кірімов І.** На цій стражденницькій землі...: [Чорнобильська катастрофа, 10 років] / І. Кірімов // Політика і час. – 1996. – № 2. – С. 43–46.
71. **Кірімов І.** Чорнобиль: і трагедія, і діагноз / І. Кірімов // Голос України. – 1995. – 4 жовт. – С. 7.
72. **Ковалевская Л.** Атомная энергетика: последствия и перспективы : последствия аварии на Чернобыльской АЭС / Л. Ковалевская // Комсом. знамя. – 1989. – 6 авг. – С. 8–9.
73. **Ковалевська Л.** Ядерне насильство: [про ЧАЕС] / Л. Ковалевська // Вітчизна. – 1991. – № 5. – С. 126–135.
74. **Коріння** Чорнобильської трагедії: питання безпеки атомної енергетики мовою документів // Укр. іст. журн. – 1996. – № 3. – С. 28–40.
75. **Королевська А.** І камінь починає говорити: [20 років

- Чорнобильської катастрофи] / А. Королевська // Укр. музей. – 2006. – № 3. – С. 4.
76. **Коршак Н.** Двадцять років з Чорнобилем / Н. Коршак, Т. Панченко, В. Поліновська // Фізика та астрономія в шк. – 2006. – № 6. – С. 24, 34, 40.
77. **Круть М. В.** Чорнобильській катастрофі 25 років / М. В. Круть // Карантин і захист рослин. – № 4. – С. 28.
78. **Кузменко О.** По той бік Прип'ятської зони / О. Кузменко // Безпека життєдіяльності. – 2013. – № 4. – С. 37–39.
79. **Левицький О. Б.** Перша науково-практична конференція, присвячена 19 річниці Чорнобильської трагедії "Регіональні проблеми техногенно-екологічної безпеки в ХХ столітті" / О. Б. Левицький // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 7. – С. 33–36.
80. **Левченко О. Г.** Хіросіма – Нагасакі – Чорнобиль : уроки та застереження / О. Г. Левченко, Є. П. Маслов // Безпека життєдіяльності. – 2010. – № 3. – С. 25–26.
81. **Легасов В. А.** Высвечено Чернобылем... / В. А. Легасов // Химия и жизнь. – 1987. – № 4. – С. 8–17.
82. **Легасов В. А.** Сквозь призму Чернобыля : [об итогах совещ. экспертов МАГАТЭ в Вене : беседа с руководителем сов. делегации акад. В. А. Легасовым / зап. В. Губарев] // Правда. – 1986. – 5 сент.
83. **Лесерф И.** Чернобыльское дело: война слухов / И. Лесерф, Э. Паркер // Будущее атомной энергетики: за и против. – Москва, 1990. – С. 148–157.
84. **Лесков С.** Пепел Чернобыля : размышления об атом. энергетике в канун трагич. даты / С. Лесков // Известия. – 1991. – 24 апр. (Моск. веч. вып.).

- 85.**Лібанова Е. М.** Чорнобильська катастрофа: 25 років потому / Е. М. Лібанова // Демографія та соц. економіка. – 2011. – № 2. – С. 3–18.
- 86.**Лой В. М.** Зірка "Полин" над Україною : 20 років із дня аварії на Чорнобильській АЕС / В. М. Лой // Календар знам. і пам'ят. дат. – 2006. – 2 кв. – С. 45–49.
- 87.**Люцко А. М.** Выжить после Чернобыля / Александр Михайлович Люцко, И. В. Ролевич, В. И. Тернов ; под общ. ред. И. В. Ролевича. – Минск : Вышэйш. шк., 1990. – 109 с.
- 88.**Малиновский Б. Н.** Академия наук Украины в дни Чернобыльской трагедии / Борис Николаевич Малиновский. – Киев : Укртелеком, 2001. – 111 с.
- 89.**Мартинов А.** Україна – Чорнобиль – світ / Андрій Мартинов // Розбудова держави. – 2000. – № 7–12. – С. 177–178.
- 90.**Мартинюк А.** Встигнути за рік : [парламентські слухання на тему "Сучасний стан та актуальні завдання подолання наслідків Чорнобильської катастрофи"] / Адам Мартинюк // Віче. – 2011. – № 7. – С. 34–37.
- 91.**Медведев Ж. О.** Більшість питань, поставлених Чорнобилем, ще чекає на відповіді / Ж. О. Медведев // Вісн. АН УРСР. – 1991. – № 4. – С. 24–26.
- 92.**Медведев Ж.** Чорнобиль крізь відоме і таємне / Ж. Медведев // Київ. – 1995. – № 2/3. – С. 96–102.
- 93.**Мельник А.** Від Чорнобиля до Фукусіми / А. Мельник // Безпека життєдіяльності. – 2011. – № 7. – С. 3–4.
- 94.**Мриглов О. І.** Реакція наукової спільноти на Чорнобильську аварію: аналіз розвитку тематики публікацій / О. І. Мриглов, Ю. В. Головач // Вісн. НАН України. – 2012. – № 7. – С. 59–69.
- 95.**Найбільша** техногенна катастрофа ХХ століття : з нагоди 20-річчя аварії на ЧАЕС // Вісн. НАН України. – 2006. – № 6. – С. 3–5.

96. **Овсієнко В. О.** Уроки Чорнобиля, Артемівська, Новобогданівки / В. О. Овсієнко // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 5. – С. 22–24.
97. **Одинец М.** Чернобыль. Четыре года спустя / М. Одинец, И. Шатуновский // Правда. – 1990. – 23 апр. – С. 1, 3.
98. **Патон Б. Є.** Відлуння Чорнобиля : [інтерв'ю з президентом НАН України акад. Б. Є. Патоном] / [розмовляв міністр енергетики України Віталій Скляр] // Вісн. НАН України. – 2011. – № 4. – С. 52–56.
99. **Пахомов Ю.** "Чернобыльські" проблеми наприкінці ХХ століття / Ю. Пахомов // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. – 2001. – № 4. – С. 209–210.
100. **Петросьянц А. М.** Год спустя после Чернобыля / А. М. Петросьянц // Атом. энергия. – 1987. – Т. 62, вып. 4. – С. 218–219.
101. **Петросьянц А.** Ядерная энергетика после Чернобыля : [о перспективах дальнейшего использ. мирного атома] / А. Петросьянц // Новое время. – 1986. – № 36. – С. 17–18.
102. **Під полиновою** зорею : альбом / [упоряд. Є. Артистов, Р. Омеляшко ; [фот. М Загреба та ін.]. – Київ : Седа-Стиль, 1996. – 158 с.
103. **Потапська І.** Спалахи пам'яті: [відгуки Чорнобиля] / І. Потапська // Людина і світ. – 1991. – № 6. – С. 21–25.
104. **Поташній Ю.** Чернобыль. 25 років по тому / Юрій Поташній // Віче. – 2011. – № 7. – С. 38–41.
105. **Поташній Ю.** Чернобыльский біль / Ю. Поташній // Віче. – 2009. – № 7. – С. 28–29.
106. **Причины** и уроки Чернобыльской катастрофы / В. Васильев, В. Старостенко, В. Страхов, И. Яницкий и др. // Энергетика земли, її геолого-екол. прояви, наук.-практ. використання : зб. наук. пр. – Київ, 2006. – С. 58–65. – Бібліогр.: 12 назв.

107. **Проблеми** й уроки Чорнобиля : [ряд статей] // Вісн. НАН України. – 2011. – № 5. – С. 3–26.
108. **Проблемы** безопасности атомной энергетики. Уроки Чернобыля : монография / Б. С. Пристер, А. А. Ключников, В. М. Шестопапов, В. П. Кухарь ; под ред. Б. С. Пристера ; Нац. акад. наук Украины, Ин-т проблем безопасности атомных электростанций. – Чернобыль : Ин-т проблем безопасности АЭС Нац. акад. наук Украины, 2013. – 199 с. : рис., табл. – Парал. тит. л. англ. – Библиогр.: с. 182–192.
109. **Проскура М.** Незасвоєні уроки Чорнобиля / Микола Проскура // Віче. – 2014. – № 7. – С. 50–51.
110. **Саєнко Ю.** Постчорнобильський соціум: ризики та шанси виживання / Юрій Саєнко // Сучасність. – 2006. – № 4. – С. 69–86.
111. **Саєнко Ю.** Проект «Людина» – фатальність вибору / Юрій Саєнко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2015. – № 1. – С. 149–173.
112. **Семенов Б. А.** Чернобыль: общая беда, общая надежда : [беседа с зам. пред. Гос. ком. по использ. атом. энергии СССР Б. А. Семеновым / зап. А. Лепихов] // Лит. Газ. – 1986. – 11 июня. – С. 11.
113. **Сердюк А. М.** Інформаційні проблеми Чорнобильської аварії / А. М. Сердюк, І. П. Лось // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 1. – С. 5–12.
114. **Сидоренко О.** Яким все-таки був викид? / О. Сидоренко // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 41.
115. **Смирнов В.** Катастрофа століття у світлі безпеки життєдіяльності / В. Смирнов // Безпека життєдіяльності. – 2011. – № 4. – С. 37–40.
116. **Соломатін Ю.** Чорнобиль: від радіаційної аварії до аварії свідомості / Ю. Соломатін // Голос України. – 2001. – 13 груд. – С. 5.

117. **Соломатін Ю.** Чорнобиль: стереотипи, міфи, табу / Ю. Соломатін // День. – 2004. – 24 квіт. – С. 8.
118. **Стегній О.** Четверть століття після Чорнобиля: досвід соціологічного спостереження / Олексій Стегній // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2011. – № 3. – С. 113–137.
119. **Стоєцький В.** Чорнобиль. Наша біль. Наша пам'ять / В. Стоєцький // Безпека життєдіяльності. – 2010. – № 5. – С. 12–13.
120. **Суть** речі Чорнобильської трагедії / О. Ж. // Сучасність. – 1986. – № 6. – С. 74–76.
121. **Тишкевич К.** З нагоди 20-річчя Чорнобильської трагедії / К. Тишкевич // Вісн. Кн. палати. – 2006. – № 4. – С. 24.
122. **Токаревський В.** Чорнобиль як національна ідея : ретроспектива катастрофи на ЧАЕС та її наслідків у контексті пропозицій щодо їх подолання / В. Токаревський // Україна молода. – 2003. – 25 квіт. – С. 1, 4–5.
123. **Трофименко А. П.** Технические, социально-экономические, радиоэкологические и медицинские аспекты работ, выполненных в мире за 1986 – 1977 гг. в связи с Чернобыльской аварией / Аркадий Павлович Трофименко, Ж. И. Писанко, О. М. Куправа. – Киев, 1999. – 16 с.
124. **Уроки** Чернобыля // Новое время. – 1987. – № 18. – С. 2.
125. **Феоктистов Л.** Предостережения Чернобыля : ядерная эпоха требует нового мышления / Л. Феоктистов // Новое время. – 1986. – № 22. – С. 3–5.
126. **Філер З.** Чи можна було б запобігти чорнобильській трагедії? / З. Філер // День. – 2001. – 21 квіт. – С. 6.
127. **Хрієнко М.** 761 кілометр по Чорнобильській Амазонці / Микола Хрієнко // Журналіст України. – 2015. – № 7. – С. 4–5.
128. **Цирфа Ю.** Єднання світу: гірка нагода для міжнародної підтримки : [про Міжнар. наук.-практ. конф. "Двадцять п'ять років

Чорнобильської катастрофи. Безпека майбутнього", що відбулася у Києві 19-22 квітня 2011 року] / Юлія Цирфа // Віче. – 2011. – № 9. – С. 4–5.

129. **Чередарик Л.** Пророцтво про наше масове вимирання через 8–10 років не підтвердилося та Чорнобиль продовжує наступати / Л. Чередарик // Мол. буковинець. – 1994. – 17–23 квіт. (№ 17). – С. 1.
130. **Чернобыль.** Четыре года спустя... // Правда. – 1990. – 23 апр.
131. **Чернобыль:** события и уроки : вопр. и ответы / [В. Я. Возняк и др.]. – Москва : Политиздат, 1989. – 277 с. : 32 л. ил.
132. **Чернобыль:** Трагедия. Подвиг. Предупреждение : [фотоальбом / фотосъемка И. Ф. Костина и др. ; худож.-сост. Н. Д. Еремченко, Ю. Г. Новиков ; статьи В. Яворивского, А. Иллеша ; коммент. А. Иллеша]. – Москва : Планета, 1989. – 151 с. : цв. ил.
133. **Чернобыльская** авария – величайшая катастрофа в истории Земли : [ред. ст.] // Энергия: экономика, техника, экология. – 1990. – № 7. – С. 2–7.
134. **Чернобыльский** репортаж : фотоальбом ; Яворивский В. Испытание: записки писателя / худож.-сост. Н. Д. Еремченко, Ю. Г. Новиков ; текст и коммент к фотогр. А. Покровского. – Москва : Планета, 1988. – 254 с. : ил.
135. **Черноусенко В.** «Международная атомная мафия существует», – заявил киевский ядерщик-теоретик и исчез... : [беседа с науч. руководителем штаба АН Украины по ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС В. Черноусенко / зап. Е. Умеренко, В. Умнов] // Комсом. правда. – 1991. – 21 сент.
136. **Чешко В. Ф.** Глобальні трансформації адаптивної стратегії техногенної цивілізації. Чорнобиль як проблема практичної філософії / В. Ф. Чешко, В. І. Глазко // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 9. – С. 26–33.

137. **Чорна А.** Чорнобиль – вічна рана в наших серцях : [25 р. від дня аварії на ЧАЕС] / А. Чорна // Свобода слова. – 2011. – 14 квіт. (ч. 15). – С. 7 ; 28 квіт. (ч. 17). – С. 3.
138. **Чорнобиль** : [минуле, катастрофа, пам'ятки] // Пам'ятки України. – 1996. – № 1. – С. 1–80.
139. **Чорнобиль.** Зона відчуження : зб. наук. пр. / редкол. : Бар'яхтар (голов. ред.) та ін. ; НАН України. – Київ : Наук. думка, 2001. – 547 с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст.
140. **Чорнобиль:** уроки і висновки // Рад. Україна. – 1989. – 1 лют.
141. **Шаповал Ю.** «Дихає Чорнобиль нашими гріхами...»: роздуми над документами про Чорнобильську катастрофу в чергову її річницю / Ю. Шаповал // День. – 2004. – 24 квіт. – С. 7.
142. **Шестопалов В.** Второй Чернобыль человечество не переживет : [беседа с акад. НАН Украины В. Шестопаловым / провел В. Губарев] // Наука и жизнь. – 2006. – № 9. – С. 22–27.
143. **Шестопалов В. М.** 20 лет после Чернобыльской аварии / В. М. Шестопалов // Укр. геогр. журн. – 2006. – № 2. – С. 3–8.
144. **Шестопалов В. М.** Уроки Чернобиля: 3 минулого у майбутнє : доповідь / В. М. Шестопалов // Вісн. НАН України. – 2006. – № 6. – С. 5–15.
145. **Ющенко В.** «Чорнобиль – це біль, який буде відчувати не одне покоління українців» : [інтерв'ю Прем'єр-міністра України В. Ющенка Укрінформу] // Уряд. кур'єр. – 2001. – 11 квіт. – С. 1, 3.
146. **Яворівський В. О.** Хто запалив зорю Полин? : [розмова з головою пост. коміс. Верховної Ради України з питань ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС В. Яворівським / зап. А. Папуша] // Наука і сусп.-во. – 1991. – № 9. – С. 7–9.
147. **Яворівський В.** Хто упокорить звіра?.. : [наслідки Чорнобильської катастрофи] / Володимир Яворівський // Літ. Україна. – 2010. – 22 лип. (№ 25). – С. 3.

148. **Яремчук А.** Опромінені болем : 20 років тому сталася найбільша у світі техногенна катастрофа на Чорнобильській АЕС / А. Яремчук // Укр. культура. – 2006. – № 3/4. – С. 6–7.
149. **Ярмоненко С. П.** Чернобыль. Трагедия народа, амбиции ученых и спекуляции политиков / С. П. Ярмоненко, И. В. Филлюшкин // Звезда. – 1992. – № 2. – С. 143–151.

### **3. Аварія на ЧАЕС та ліквідація наслідків**

150. **Аварії на атомних електростанціях : метод. рекомендації / укл. :** О. О. Воробйов, Л. В. Романів ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Рута, 2006. – 24 с.
151. **Арапов В. Ф.** Вахта продолжается: [об участии войск Краснознам. Киев. воен. округа в ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / В. Ф. Арапов // Радуга. – 1986. – № 10. – С. 133–135.
152. **Базєєв Є. Т.** На основі фактів, всупереч домислам: [про аварію на Чорнобил. АЕС] / Є. Т. Базєєв // Трибуна лектора. – 1986. – № 11. – С. 38–39.
153. **Белан О.** Прошение о помиловании: [о директоре ЧАЭС В. П. Брюханове и аварии на Чернобыльской АЭС] / О. Белан // Собеседник. – 1991. – № 17. – С. 4–5.
154. **Беляев С.** Что делают люди в «саркофаге»? : [о работе комплекс. экспедиции при Ин-те атом. энергии им. И. В. Курчатова по ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / С. Беляев, А. Боровой, А. Гагаринский // Правда. – 1989. – 8 дек.
155. **Бердишев Г.** Загадки Чернобиля : розмова з дослідником Чорнобильської і Киштимської аварій Г. Бердишевим / вів В. Мінченко // Демократ. Україна. – 1996. – 25 квіт. – С. 4.
156. **Білкун М.** Чернобыль: так відступила біда / М. Білкун // Ранок. – 1986. – № 9. – С. 14–15.

157. **Брежнев В. М.** В зеленой зоне Чернобыля : [беседа с зам. министра лесн. хоз-ва СССР В. М. Брежневым / зап. Н. Пуговица] // Сел. жизнь. – 1986. – 15 окт.
158. **Брюханов В.** Чорнобильську АЕС краще зупинити повністю / В. Брюханов // Сіл. вісті. – 1991. – 20 верес.
159. **Василенко В.** Хто винен?: [до шестиріччя Чорнобильської трагедії] / В. Василенко // Гарт. – 1992. – 21 берез.
160. **Виноградов В.** Возвращение: [о ликвидации аварии на Чернобыл. АЭС] / В. Виноградов // Аврора. – 1987. – № 3. – С. 5–15.
161. **Возіанов В.** Подвиг братерства: [ліквідація наслідків аварії на Чорнобил. АЕС: Київ. обл.] / В. Возіанов // Під прапором ленінізму. – 1986. – № 13. – С. 66–69.
162. **Гигевич В. С.** Стали воды горькими: Хроника чернобыльской беды / Василий Семенович Гигевич, Олег Иванович Чернов. – Минск : Беларусь, 1991. – 176 с. : ил.
163. **Гнатишин Р.** Чорнобиль, червень, 1986: [про ліквідацію наслідків аварії на Чорнобил. АЕС: Київ. обл.] / Р. Гнатишин // Прапор. – 1986. – № 9. – С. 146–152 ; № 10. – С. 139–146.
164. **Голованов Я.** Радиация: мифы и реальность : [о ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / Я. Голованов // Комсом. правда. – 1986. – 17 июля.
165. **Голубчиков Ю. Н.** От полугласности ко лжи : [о реальных последствиях катастрофы в Чернобыле] / Ю. Н. Голубчиков, И. И. Альтшулер // Энергия: экономика, техника, экология. – 1991. – № 11. – С. 2–5.
166. **Гордеева А. Д.** Порівняльна характеристика ранніх фаз розвитку подій під час аварій на Чорнобильській та "Фукусіма-1" атомних електростанціях / А. Д. Гордеева // Екологічний вісник. – 2011. – № 2. – С. 24–25.

167. **Губарев В.** Молчание длилось 18 дней: ЧАЭС: тайное становится явным / В. Губарев // Комсом. знамя. – 1990. – 18 дек.
168. **Губин Л.** Вокруг четвертого. День нынешний: [экол. проблемы на территории четвертого энергоблока Чернобыл. АЭС : очерк] / Л. Губин // Радуга. – 1989. – № 6. – С. 107–116.
169. **Гуляев А.** В “зоне” и около: [о ходе работ, проводимых в р-нах Белоруссии по ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / А. Гуляев // Сел. жизнь. – 1989. – 22, 23 февр.
170. **Давиденко В.** Ремесло самогубців: [про Чорнобильську трагедію] / В. Давиденко // Ранок. – 1991. – № 4. – С. 6–8.
171. **Дейнеко О. І.** Подвиг [радянського народу при ліквідації аварії на Чорнобил. АЕС] / О. І. Дейнеко // Трибуна лектора. – 1987. – № 2. – С. 26–28.
172. **Для ліквідації** наслідків чорнобильської аварії: [у Президії АН УРСР] // Вісн. АН УРСР. – 1989. – № 12. – С. 11–14.
173. **Дубов В.** Урядовці були серед перших: [Чорнобильська катастрофа] / В. Дубов // Уряд. кур’єр. – 2006. – 18 квіт. – С. 27.
174. **Зона** мужності : воїни на ліквідації наслідків аварії на Чорнобил. АЕС // Патріот Батьківщини. – 1986. – 15 черв.
175. **Зубков А.** Зона підвищеної вимогливості : на Чорнобильській АЕС триває напружена робота по ліквідації аварії / А. Зубков // Мол. України. – 1986. – 24 трав.
176. **Израэль Ю.** Чернобыль: прошлое и прогноз на будущее / Ю. Израэль // Правда. – 1989. – 20 марта.
177. **Иллеш А.** Через год после катастрофы [на Чернобыльской АЭС] / А. Иллеш // Новое время. – 1987. – № 19. – С. 20–22.
178. **Ілюшин Д.** Координати подвигу (Чорнобильська АЕС) / Дмитро Ілюшин, Петро Несвітенко // Україна. – 1986. – № 33. – С. 10–11.
179. **Информация** об аварии на Чернобыльской АЭС и ее последствиях, подготовленная для МАГАТЭ : [совещ. экспертов.

Вена, авг. 1986 г.] // Атом. энергия. – 1986. – Т. 61, вып. 5. – С. 301–320.

180. **К событиям** на Чернобыльской АЭС : [пресс-конф. для сов. и иностр. журналистов (Москва, май 1986) : обзор работы] // Правда. – 1986. – 7 мая ; Известия. – 1986. – 7 мая (Моск. веч. вып.).
181. **Ковалев М. В.** Забвению не подлежит: [о преодолении последствий аварии на Чернобыл. АЭС : беседа с Пред. Совета Министров БССР М. В. Ковалевым / зап. А. Симуров] // Правда. – 1989. – 11 февр.
182. **Ковалевська Л.** Четвертий енергоблок, або як оберігали людей і честь мундира / Л. Ковалевська // Літ. Україна. – 1991. – 25 квіт. – С. 2.
183. **Коломієць П.** Подолання : репортаж з Чорнобил. АЕС / П. Коломієць // Людина і світ. – 1986. – № 9. – С. 4–5.
184. **Кондратюк В. М.** Досвід ліквідації аварії на ЧАЕС – у життєву практику / В. М. Кондратюк // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 4. – С. 45–46.
185. **Коновець О.** Чорнобильські сталкери: [про роботу спец. підрозділу по очищенню від залишків радіоактив. бруду на Чорнобил. АЕС] / О. Коновець // Знання та праця. – 1988. – № 8. – С. 6–8.
186. **Корсак К.** Людський чинник у Чорнобильській та інших катастрофах / Костянтин Корсак // Наук. світ. – 2008. – № 4. – С. 12–14.
187. **Корсак К. В.** Причини, перебіг і наслідки катастрофи у Чорнобилі / К. В. Корсак, М. П. Кононенко // Пульсар. – 1999. – № 5. – С. 44–53.
188. **Корсакова Т.** Обреченный на взрыв? : [о причинах аварии на Чернобыл. АЭС] / Т. Корсакова // Комсом. правда. – 1990. – 4 дек.
189. **Костенко Ю.** ЧАЕС напередодні закриття: конкретні проекти

- «Великої сімки» є результатом послідовної політики України щодо безпечного використання ядерної енергії / Ю. Костенко // Укр. газ. – 1996. – 24 жовт. – С. 1.
190. **Коцирій Л. Ю.** День Чорнобильської трагедії (1986) / Л. Ю. Коцирій // Календар знам. і пам'ят. дат. – 2001. – 2 кв. – С. 37–41.
191. **Кравченко Н.** Весна, Зелений Мис...: [про роботу енергетиків Чорнобил. АЕС: Київ. обл.] / Н. Кравченко // Ранок. – 1987. – № 4. – С. 12–15.
192. **Кузнецова С. О.** Разом!: [про роботи по ліквідації аварії на Чорнобил. АЕС: Київ. обл.] / С. О. Кузнецова // Комуніст України. – 1986. – № 7. – С. 65–73.
193. **Парахоня А.** Горняцкий характер : [комсомольцы дорнецкой шахты на помощи на Чернобыл. АЭС] / А. Парахоня // Комсом. знамя. – 1986. – 30 мая.
194. **Подвиг** в Чернобыле: [к завершению особо важ. этапа работ по ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС : передовая] // Правда. – 1986. – 16 дек.
195. **Поездка** в район Чернобыльской АЭС : [о выезде членов Политбюро в район Чернобыля] // Правда Украины. – 1986. – 3 июля.
196. **Правденко С.** Доки завдання не виконаю... На допомогу у Чорнобиль / С. Правденко // Рад. Україна. – 1986. – 5 черв.
197. **Прокоп М.** Атомна катастрофа в Чорнобилі / Мирослав Прокоп // Сучасність. – 1986. – № 6. – С. 70–73.
198. **Ралдугіна Т.** Чорнобиль: факти і документи / Т. Ралдугіна // Укр. іст. журн. – 1996. – № 3. – С. 24–28.
199. **Савон С.** Дорога : [про самовіддану працю шляховиків в районі Чорнобильської АЕС] / С. Савон // Рад. Україна. – 1986. – 11 черв.
200. **Салуцкий А.** Тревожное эхо Чернобыля : [по поводу аварии на

- Чернобыл. АЭС] / А. Салуцкий // Сов. культура. – 1986. – 12 июня. – С. 6.
201. **Самойленко В.** Чернобыль: вчера и сегодня / В. Самойленко // Раб. газ. – 1989. – 22 авг.
202. **Саркофаг:** перетворення об'єкту «Укриття» Чорнобильської АЕС в екологічно безпечну систему // Зелений світ. – 1994. – № 15. – С. 3.
203. **Совершенствование** подходов к получению проектных показателей трудо- и дозозатрат на основе практического опыта работ на объекте "Укрытие" ЧАЭС / О. В. Балан, Д. В. Городецкий, Л. И. Павловский, В. М. Рудько // Проблемы безопасности атомных электростанций и Чернобиля : науч.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 120–127.
204. **Сопельняк Б.** Преодоление: [о работах по ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / Б. Сопельняк // Огонек. – 1986. – № 42. – С. 5–7.
205. **Состояние** и поведение частиц диспергированного топлива, выброшенного из 4-го блока Чернобыльской АЭС / Ю. В. Дубасов, А. С. Кривохатский, В. Г. Савоненков, Е. А. Смирнова // Радиохимия. – 1991. – Т. 33, вып. 1. – С. 96–101.
206. **Сукманська Н.** До емоцій додати знання: [проблеми Чорнобил. АЕС] / Н. Сукманська // Наука і сусп-во. – 1989. – № 2. – С. 4–8.
207. **Транспортный** робот для аварийных работ [на Чернобыльской АЭС] / А. М. Липанов, А. Н. Игнатьев, С. А. Петрушин и др. // Пром. трансп. – 1987. – № 9. – С. 9–11.
208. **Филимонов Л.** Тревожный май : [об аварии на Чернобыле] / Л. Филимонов // Природа и человек. – 1986. – № 9. – С. 12–17 ; № 10. – С. 10–13 ; № 11. – С. 20–26.
209. **Филюшкин И. В.** Чернобыль: печальные известия с фронта сражений / И. В. Филюшкин, С. П. Ярмоненко // Энергия:

экономика, техника, экология. – 1991. – № 9. – С. 2–6.

210. **Фирсова Д.** Чернобыль – катастрофа продолжается: [об итогах работы эксперт. подкомис. Гос. эксперт. комис. Госплана СССР по Гос. прогр. РСФСР, УССР и БССР ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС на 1990–1995 г.] / Д. Фирсова // Москва. – 1990. – № 11. – С. 138–148.
211. **Хрієнко М.** В епіцентрі чорнобильського вибуху / М. Хрієнко // Людина і світ. – 1991. – № 5. – С. 24–31.
212. **Человек** в экстремальной производственной ситуации. (Опыт соц. исслед. ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС) / Е. И. Головаха, В. Г. Котов, Н. Н. Чурилов и др. ; отв. ред. Е. И. Головаха. – Киев : Наук. думка, 1990. – 143 с.
213. **Чернобыль:** был и небыл : [ответы сов. и иностр. специалистов на письма в ред. «Нового времени», связ. с аварией на Чернобыл. АЭС] // Новое время. – 1986. – № 20. – С. 9–11.
214. **Чернобыль:** события и уроки : вопр. и ответы / [Возняк В. Я. и др.]. – Москва : Политиздат, 1989. – 277 с. : ил.
215. **Чернобыльская** катастрофа : [монография] / НАН Украины, М-во Украины по защите населения от последствий аварии на Чернобыл. АС, М-во здравоохранения Украины, Укр. отд-ние всемир. лаб. ; гл. ред. В. Г. Барьяхтар. – Киев : Наук. думка, 1995. – 559 с. : рис., табл.
216. **Четыре** года после взрыва : [ряд ст.] // Природа. – 1990. – № 11. – С. 64–90.
217. **Чорнобильська** трагедія в документах та матеріалах // 3 архівів ВУЧК, ГПУ, НКВД, КГБ. – 2001. – № 1. Спецвип. – С. 3–398.
218. **Шкода В.** Чернобыль: дни испытаний : [о ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС : очерк] / В. Шкода // Радуга. – 1986. – № 10. – С. 137–145.
219. **Щербак Ю.** Чернобыль: [об аварии на Чернобыл. АЭС и

ликвидации ее последствий] : докум. повесть / Ю. Щербак  
// Юность. – 1987. – № 6. – С. 46–66 ; № 7. – С. 33–53.

220. **Щербина Б. Е.** Сражение с атомной стихией: [о ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС : беседа с зам. Пред. Совета Министров СССР, Пред. Бюро Совета Министров СССР по топлив.-энерг. комплексу Б. Е. Щербиной / зап. Б. Коновалов]  
// Известия. – 1986. – 22 сент. (Моск. веч. вып.).

221. **Яковина А.** На новом месте : рассказ о ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС // Комсом. знамя. – 1986. – 28 мая.

#### 4. Спогади очевидців, ліквідаторів

222. **Андрєєв Д.** Генерал-лейтенант міліції В. Корнійчук: «Всю правду про Чорнобильську катастрофу ми визнаємо не скоро...»  
/ Д. Андрєєв // Іменем закону. – 1994. – 22 квіт. (№ 16). – С. 8–9.

223. **Бакуменко В.** И первым вступит в бой: [о подвиге лейтенанта пожар. части по охране Чернобыл. АЭС В. Кибенка: Киев. обл.]  
/ В. Бакуменко // Радуга. – 1987. – № 1. – С. 120–126.

224. **Боднарюк Ю.** "Дозиметр біля реактора зашкалював" : [про чернівчанина чорнобильця В. Кушнірюка] / Ю. Боднарюк // Мол. буковинець. – 2013. – 26–27 квіт. (№ 49). – С. 4.

225. **Будна Н.** "Бачили, як над реактором здійсмається полум'я" : [про чорнобильця чернівчанина О. Ковальова] / Н. Будна // Мол. буковинець. – 2014. – 1 трав. (№ 48). – С. 14.

226. **Вторніков В.** "Прип'ять не така вже і мертва" : [чернів. сталкери розповідають про свої подорожі Чорнобил. зоною] / В. Вторніков // Мол. буковинець. – 2012. – 22 листоп. (№ 132). – С. 15.

227. **Даєн Л.** Вогонь на себе: [про звияжців Чорнобиля Леоніда Телятникова та його мужніх побратимів] / Л. Даєн // Рад. Україна. – 1986. – 22 лип.

228. **Дятлов А. С.** Реактор должен был взорваться... : [интервью с

- зам. гл. инженера Чернобыльской АЭС / вели беседу А. Будницкий, В. Смага] // Комсом. знамя. – 1991. – 20 апр.
229. **Зборовський А. І.** Вижив, щоб розповісти / А. І. Зборовський // Безпека життєдіяльності. – 2012. – № 4. – С. 40.
230. **Иллеш А. В.** Репортаж из Чернобыля: Записки очевидцев. Комментарии. Размышления / Андрей Владимирович Иллеш, Андрей Евгеньевич Пральников. – Москва : Мысль, 1987. – 157 с.
231. **Кисельов С.** Три догани і одна Зірка : [про Героя Соц. Праці нач. упр. буд-ва Чорнобил. АЕС В. Т. Кизиму: Київ. обл.] / С. Кисельов // Вітчизна. – 1986. – № 3. – С. 155–161.
232. **Коваленко О.** Світло і тіні Чорнобиля: спогади та роздуми про події на атом. електростанції / О. Коваленко, С. Троїцький // Вітчизна. – 1989. – № 11. – С. 155–165.
233. **Корніюк В.** Гортаючи "Чорнобильський щоденник" / Віктор Корніюк // Віче. – 2013. – № 7. – С. 19–23.
234. **Краснянський А.** П'ять хвилин під реактором : [про те, як п'ятеро сміливців, здійснивши подвиг, продовжують виконувати службовий обов'язок в районі Чорнобиля] / А. Краснянський // Рад. Україна. – 1986. – 27 трав.
235. **Легасов В.** «Мой долг рассказать об этом...» : [об аварии на Чернобыл. АЭС, 1986 г. : из зап. академика : публикация] / В. Легасов // Правда. – 1988. – 20 мая.
236. **Лейбовский В.** Он заслониł собою жизнь : [к присвоению звания Героя Сов. Союза майору внутр. службы Л. П. Телятникову за мужество, героизм и самоотверж. действия, проявл. при ликвидации аварии на Чернобыл. атом. электростанции] / В. Лейбовский // Сов. спорт. – 1986. – 27 сент.
237. **Луцьяненко Е.** Зона долга и чести: [о героических буднях на Чернобыл. АЭС] / Е. Луцьяненко // Правда Украины. – 1986. – 6 авг.

238. **Малишевський І.** Серцем і об'єктивом : [розд. з повісті-спогаду “Володимир Шевченко. Від Кулунди до Чорнобиля”] / Ігор Малишевський // Соц. культура. – 1987. – № 8. – С. 1, 16–17.
239. **Медведев Г. У.** Некомпетентність: сторінки з “Чорнобильського зошита” / Г. У. Медведев // Агропром України. – 1989. – № 8. – С. 71–77.
240. **Мельник В.** На лінії Чорнобильського вогню : [інтерв'ю з нач. Упр. держ. пожеж. охорони ГУ МВС України в Київ. обл. про подвиг пожежників під час ліквідації Чорнобил. аварії, протипожеж. стан ЧАЕС сьогодні В. Мельником / розмову вів М. Симчич] // Укр. слово. – 1996. – 28 берез. – С. 4.
241. **Нагнойний Я. П.** Чорнобиль: травень 1986-го : нотатки очевидця / Я. П. Нагнойний // Комуніст України. – 1988. – № 4. – С. 64–69.
242. **Надъярных Г.** Чернобыль: кого кормит саркофаг: [зап. сотр. Инж. Центра прикл. экологии] / Г. Надъярных, С. Шилин // Новое время. – 1991. – № 29. – С. 12–15.
243. **Пожарук Н.** Цю сторінку не стерти з календаря : [про чернівчан-чорнобильців, які в перші дні працювали на аварії] / Н. Пожарук // Чернівці. – 2013. – 25 квіт. (№ 17). – С. 5.
244. **Прокопчук С.** Батальйон приречених: [про ліквідаторів аварії на ЧАЕС та “міфи” Чорнобиля] / С. Прокопчук // Уряд. кур'єр. – 2006. – № 178. – С. 8.
245. **Рогожкін Б.** Остання зупинка четвертого енергоблоку очима очевидця: [аварія на ЧАЕС в ніч на 26 квітня 1996 р.] / Б. Рогожкін // Іменем закону. – 1996. – № 17. – С. 8–9.
246. **Сало В. М.** Зустрічі з Леонідом Телятниковим: [про Героя Рад. Союзу пожежника з м. Чорнобиля: Київ. обл.] / В. М. Сало // Трибуна лектора. – 1987. – № 3. – С. 41–43.
247. **Сатаєва Т.** Злочинець номер один?: [про колиш. дир. Чорнобил.

- АЕС В. П. Брюханова] / Т. Сатаєва // Ранок. – 1990. – № 4. – С. 14–17.
248. **Синицька Н.** "Начальство попросило нас зняти захисні костюми, щоби не наводити паніку" : [Чорнобильська трагедія] / Наталія Синицька // Чернівці. – 2015. – 23 квіт. (№ 17). – С. 4.
249. **Скиба Б.** Повестка с красной полосой: записки "ликвидатора" : [дневник о чернобыл. катастрофе, июль – сент. 1986 г.] / Б. Скиба // Неман. – 1992. – № 3. – С. 132–149.
250. **Скляр С.** Чернобыль глазами киевлянина / С. Скляр // Дружба народов. – 1989. – № 6. – С. 206–220.
251. **Тараканов Н.** Сигнал Чернобыля: [записки участника ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / Н. Тараканов // Дальний Восток. – 1991. – № 3. – С. 108–131.
252. **Токарюк Л.** "Я дивом досі живий" : [про чернів. лікарів, що рятували людей у Чорнобилі] / Л. Токарюк // Мол. буковинець. – 2011. – 28 квіт. (№ 46). – С. 1, 10.
253. **Хрієнко М.** Українська Мадонна в Чорнобилі : [спогади] / М. Хрієнко // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 12–14.
254. **Яворивский В. А.** Чернобыльская катастрофа: могут ли быть ликвидированы ее последствия, или их можно только смягчить? : [беседа с пред. постоян. комис. Верх. Совета УССР по ликвидации последствий аварии на Чернобыл. АЭС В. А. Яворивским / зап. Г. Черноморский] // Сов. патриот. – 1990. – 24–30 сент. (№ 39). – С. 8–9.

## 5. Екологічні наслідки аварії та їх подолання

255. **"Зелений щит"** проти радіонуклідів : класифікація рослинного покриву зони відчуження ЧАЕС за даними багатозонального космічного знімання / В. Лялько, О. Сахацький, З. Шпортюк, О. Сибірцева та ін. // Вісн. НАН України. – 2008. – № 4. – С. 23–28.
256. **Анисимов В. С.** О формах нахождения и вертикальном распределении  $^{137}\text{Cs}$  в почвах в зоне аварии на Чернобыльской АЭС / В. С. Анисимов, Н. И. Санжарова, Р. М. Алексахин // Почвоведение. – 1991. – № 9. – С. 31–40. – Библиогр.: 15 назв.
257. **Барановська Н.** Планетарні наслідки аварії на ЧАЕС та її сприяння світовою громадськістю / Н.Барановська // Історія в шк. – 2000. – № 4. – С. 2–8.
258. **Берилій-7** в приземній атмосфері Чорнобильського регіону / Г. Батраков, Л. Богдан, Д. Кременчуцький, О. Назаров // Вісн. львів. ун-ту. Серія геологічна. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2011. – Вип. 25. – С. 197–205 : рис. – Бібліогр. в кінці ст.
259. **Бондар Ю. О.** Дозове навантаження при опроміненні сосни звичайної в зоні відчуження Чорнобильської АЕС / Ю. О. Бондар // Вісн. аграр. науки. – 2009. – № 3. – С. 77–78.
260. **Борсук О. А.** Комплексна оцінка пожежної небезпеки лісів зони відчуження Чорнобильської АЕС / О. А. Борсук // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія : Лісівництво та декоративне садівництво. – Київ, 2013. – Вип. 187, ч. 3. – С. 167–176 : табл. – Бібліогр. в кінці ст.
261. **Братущак С. П.** Цитогенетична активність радіонуклідних забруднень Чорнобильського аварійного викиду за умов пролонгованого і хронічного впливу на насіння озимої пшениці / С. П. Братущак // Физиология и биохимия культур. растений. – 2007. – Т. 39, № 3. – С. 225–232.
262. **Буравлев Е. П.** Радиоэкологическая обстановка на некоторых

- мелиоративных системах зоны отселения Чернобыльской АЭС / Е. П. Буравлев, Н. И. Иванушкина, Г. П. Рябцева // Химия и технология воды. – 1990. – Т. 12, № 12. – С. 1115–1117.
263. **Вміст** радіонуклідів у рибах верхньої частини Київського водосховища: 20 років після чорнобильської аварії / О. Є. Каглян, В. Г. Кленус, Д. І. Гудков та ін. // Доп. НАН України. – 2006. – № 12. – С. 167–169.
264. **Вплив** радіаційних умов на цитогенетичні показники мишоподібних гризунів із зони відчуження ЧАЕС / О. О. Бурдо, А. І. Липська, В. І. Ніколаєв [та ін.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2013. – Т. 14, № 1. – С. 69–74.
265. **Вторичное** загрязнение Черного моря техногенными радионуклидами после аварии на Чернобыльской АЭС / С. Б. Гулин, Н. Ю. Мирзоева, В. Н. Егоров [и др.] // Доп. НАН України. – 2013. – № 10. – С. 184–191.
266. **Гайченко В. А.** Особливості формування дозових навантажень деяких тварин Чорнобильської зони відчуження / В. А. Гайченко, О. Ю. Крайнюк // Ядер. фізика та енергетика. – 2015. – Т. 16, № 3. – С. 287–291.
267. **Ганжа Д.** Оцінка динаміки забруднення верхнього шару ґрунту гамма-випромінюючими радіонуклідами методом радіометричного очікування / Д. Ганжа // Вісн. Львів. ун-ту. Серія біологічна. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – Вип. 50. – С. 18–25.
268. **Геохимическая** миграция радионуклидов в лесных экосистемах зоны радиоактивного загрязнения ЧАЭС / Ф. А. Тихомиров, А. И. Щеглов, О. Б. Цветнова, А. Л. Кляшторин // Почвоведение. – 1990. – № 10. – С. 41–50. – Библиогр.: 9 назв.
269. **Гигиеническая** характеристика радиоактивно-загрязненных территорий вследствие аварии на Чернобыльской АЭС : [ряд статей] // Проблемы окружающей среды и природ. ресурсов. – 1999.

– № 9. – С. 40–48.

270. **Гидрогеологический** мониторинг и прогнозирование загрязнения подземных вод в зоне отчуждения ЧАЭС // Докл. АН Украины. – 1994. – № 1. – С. 91–98.
271. **Гидроэкологические** уроки аварии на Чернобыльской АЭС / В. Д. Романенко, Д. И. Гудков, В. Г. Кленус и др. // Гидробиол. журн. – 2006. – Т. 42, № 4. – С. 3–37.
272. **Глазко В. І.** Популяційно-генетичні наслідки екологічних катастроф (на прикладі аварії на ЧАЭС) / В. І. Глазко, Т. Т. Глазко // Вісн. аграр. науки. – 2004. – № 7. – С. 70–76.
273. **Глазко В. І.** Чорнобиль: новий погляд на вплив малих доз / Валерій Іванович Глазко, Т. Глазко // Вісн. НАН України. – 2005. – № 4. – С. 3–16.
274. **Глазко Т. Т.** Генетична мінливість у поколінні великої рогатої худоби в зоні відчуження Чорнобильської АЕС / Т. Т. Глазко // Вісн. аграр. науки. – 2001. – № 11. – С. 49–54.
275. **Глазко Т.** Чорнобиль: новий фактор еволюції. (Нез'ясовані популяційно-генетичні наслідки) / Т. Глазко, В. Глазко // Вісн. НАН України. – 2006. – № 4. – С. 39–51.
276. **Головков А.** Полураспад: [об экол. последствиях аварии на Чернобыл. АЭС] / А. Головков // Огонек. – 1989. – № 34. – С. 6–8, 30–32.
277. **Голуб А.** Атомные раны: [о глобал. последствиях чернобыл. катастрофы] / А. Голуб // Новое время. – 1991. – № 17. – С. 12–14.
278. **Гончарук В.** Роль хімічних форм радіонуклідів у прогнозуванні їхньої поведінки в довкіллі / В. Гончарук, Г. Пшинко // Вісн. НАН України. – 2011. – № 10. – С. 3–17.
279. **Грабовський В. А.** Українські Карпати: 25 років після Чорнобиля / В. А. Грабовський, О. С. Дзендзелюк, А. В. Трофімук

- // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія : Фізика. – Ужгород, 2011. – Вип. 29. – С. 9–17.
280. **Грабовський В. А.** Чорнобильська катастрофа: контроль радіоактивного забруднення довкілля / В. А. Грабовський // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 3. – С. 32–36.
281. **Гриневецький В. Т.** Гідротермічні передумови міграції радіонуклідів у Чорнобильській зоні / В. Т. Гриневецький, В. С. Давидчук, М. Ф. Петров // Бюл. екол. стану зони відчуження та зони безумов. (обов'язкового) відселення. – 2003. – № 2 (22). – С. 13–22.
282. **Гродзинський Д.** Радіоекологія прісноводних екосистем зони відчуження ЧАЕС / Дмитро Гродзинський, Юрій Кутлахмедов // Вісн. НАН України. – 2011. – № 9. – С. 56–59.
283. **Гродзінський Д. М.** Чорнобильська земля. Перспективи [використання земель тридцятикілометрової зони навколо АЕС : бесіда з зав. відділом біофізики і радіобіології Ін-ту ботаніки ім. М. Г. Холодного АН УРСР Д. М. Гродзінським / зап. В. Пустовойт] // Наука і сусп.-во. – 1987. – № 1. – С. 24–27.
284. **Гузій А. І.** До питання впливу наслідків Чорнобильської катастрофи на тваринний світ центрального Полісся / А. І. Гузій // Екол. вісн. – 2005. – № 3. – С. 26–27.
285. **Гукалова І. В.** Географічні аспекти вивчення впливу екологічної ситуації на людський розвиток в Україні (на прикладі наслідків Чорнобильської катастрофи) / І. В. Гукалова // Укр. геогр. журн. – 1999. – № 4. – С. 16–21.
286. **Гулько Н. В.** Уроки Чорнобиллю: екологічна міграція / Н. В. Гулько // Демографія та соц. економіка. – 2011. – № 2. – С. 31–41.
287. **Деркач О.** Вплив Чорнобильської катастрофи на екологічну ситуацію в Україні / Оксана Деркач // Іст.-політ. проблеми сучас. світу : зб. наук. ст. – Чернівці : Рута, 2007. – Т. 15/16. – С. 146–150.

288. **Дзюбенко Е. В.** Частота хромосомных aberrаций и гематологические показатели у прудовика обыкновенного (*Lymnaea stagnalis* L.) в водоемах зоны отчуждения Чернобыльской АЭС / Е. В. Дзюбенко, Д. И. Гудков // Доп. НАН України. – 2009. – № 7. – С. 187–192.
289. **Динамика** вымывания из почвы поверхностным стоком долгоживущих радионуклидов в районе Чернобыльской АЭС / А. А. Булгаков, А. В. Коноплев, В. Е. Попов, В. А. Щербак // Почвоведение. – 1990. – № 4. – С. 47–54.
290. **Дозові** навантаження на риб від інкорпорованих радіонуклідів у Чорнобильській зоні відчуження / О. Каглян [та ін.] // Вісн. Львів. ун-ту. Серія біологічна. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – Вип. 58. – С. 125–130 : табл. – Бібліогр. в кінці ст.
291. **Долин В. В.** Диффузионный механизм миграции  $^{137}\text{Cs}$  и  $^{90}\text{Sr}$  топливных выпадений ЧАЭС [в почвах] // Докл. АН УССР. Серия Б: Геол., хим. и биол. науки. – 1990. – № 12. – С. 6–10.
292. **Дутов О. І.** Радіаційно-екологічні аспекти виробництва сільськогосподарської сировини в регіонах забруднених унаслідок Чорнобильської катастрофи / О. І. Дутов, Х. П. Замула // Агроекол. журн. – 2012. – № 1. – С. 35–40.
293. **Желтоножская М. В.** Исследование изотопных отношений в почвенных разрезах 5-километровой зоны ЧАЭС / М. В. Желтоножская // Ядер. фізика та енергетика. – 2009. – Т. 10, № 4. – С. 409–412.
294. **Жертвоприношение:** [о последствиях аварии на Чернобыл. АЭС : по матер. беседы за «круглым столом» в ред. журн. «Знание – сила»] // Знание – сила. – 1990. – № 8. – 2-я с. обл., с. 1–8.
295. **Загрязнение** цезием-137 и стронцием-90 водных объектов на территории, подвергшейся воздействию выбросов аварийного блока ЧАЭС / С. М. Вакуловский, А. И. Никитин, В. Б. Чумичев и др.

- // Метеорология и гидрология. – 1991. – № 7. – С. 64–73.
296. **Зарубин О. Л.** Динамика содержания радионуклидов в воде водоема-охладителя Чернобыльской АЭС (1978–2004) / О. Л. Зарубин // Ядер. фізика та енергетика. – 2006. – № 1. – С. 73–80.
297. **Захарченко В.** Радіонукліди на продаж: [про наслідки Чорнобил. трагедії] / В. Захарченко // Київ. – 1991. – № 4. – С. 3–5.
298. **Защитная** способность грунтов в районах радиогеохимического влияния аварийных выпадений Чернобыльской АЭС / Э. В. Собонович, Ю. А. Ольховик, С. П. Олыштынский, О. В. Нефедов // Атом. энергия. – 1991. – Т. 70, вып. 6. – С. 401–402. – Библиогр.: 10 назв.
299. **Зборовский Э.** Голос Чернобыля: [экол. проблемы Белоруссии] / Э. Зборовский // Неман. – 1992. – № 3. – С. 188–192.
300. **Изменение** уровней загрязнения 30-километровой зоны ЧАЭС / В. А. Желтоножский, С. В. Казаков, Т. Н. Лашко и др. // Изв. АН БССР. Серия физ.-энерг. наук. – 1990. – № 4. – С. 69–73.
301. **Израэль Ю. А.** Моделирование радиоактивных выпадений в ближней зоне от аварии на Чернобыльской атомной электростанции / Ю. А. Израэль, В. Н. Петров, Д. А. Северов // Метеорология и гидрология. – 1987. – № 7. – С. 5–12. – Библиогр.: 8 назв.
302. **Израэль Ю. А.** Панорама «особой зоны»: [об измерении уровня радиоактив. загрязнения в р-нах, пострадавших от аварии на Чернобыл. АЭС] / Ю. А. Израэль // Правда. – 1991. – 26 апр. – (Уроки Чернобыля; Спец. вып., с. 2).
303. **Израэль Ю. А.** Чернобыль-90 : [о радиац. обстановке] / Ю. А. Израэль // Правда. – 1990. – 17 апр. – С. 4.
304. **Изучение** последствий аварии на Чернобыльской АЭС : [ряд ст.] // Радиобиология. – 1992. – Т. 32, вып. 5. – С. 627–673.
305. **Использование** седиментационной методики определения

- плотности выпадений трансурановых элементов в районе Чернобыльской АЭС / В. А. Виноградов, А. П. Ермилов, С. В. Петров и др. // Измер. техника. – 1989. – № 11. – С. 57–58.
306. **Исследование** вертикальной миграции радионуклидов в почвах на территории полигона "Рыжий лес" / М. В. Желтоножская [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 4. – С. 394–399.
307. **Исследование** влияния радиоактивного загрязнения на величину спор некоторых видов высших грибов / Н. Е. Зарубина [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2009. – Т. 10, № 2. – С. 196–200.
308. **Исследование** поведения радионуклидов чернобыльского происхождения на территории опытных полигонов в ближней зоне ЧАЭС / М. В. Желтоножская [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2010. – Т. 11, № 3. – С. 294–301.
309. **Каглян О.** Забруднення радіонуклідами представників іхтіофауни озера Азбучин та інших водойм зони відчуження Чорнобильської АЕС / О. Каглян, Д. Гудков [та ін.] // Вісн. Львів. ун-ту. Серія фізична. – Львів : Вид-во Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2008. – Вип. 42. – С. 214–220.
310. **Кашпаров В. О.** Дозова залежність морфологічних змін та аберацій у соснових насадженнях Чорнобильської зони відчуження / В. О. Кашпаров, Ю. О. Боднар, В. І. Йощенко // Ядер. фізика та енергетика. – 2009. – Т. 10, № 1. – С. 86–91.
311. **Кірімов І.** І сурмить третій Ангол...: [про наслідки Чорнобильської катастрофи, проблеми на 10-му році після лиха] / І. Кірімов // Голос України. – 1996. – 1 лют. – С. 8.
312. **Кишко-Єрлі О. Б.** Територія, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, як складова частина екомережі України / Оксана Борисівна Кишко-Єрлі // Держава і право. – 2011. – Вип. 52. – С. 385–388.

313. **Ковалевская Л.** Пороги Чернобыля: [о последствиях аварии на Чернобыл. АЭС] / Л. Ковалевская // Радуга. – 1991. – № 4. – С. 114–127.
314. **Ковалевская Л.** Чернобыль "ДСП". Последствия Чернобыля / Любовь Ковалевская. – Киев : Абрис, 1995. – 327 с.
315. **Комплексное** исследование влияния Чернобыльской катастрофы на окружающую среду, научное обоснование реабилитации загрязненных территорий и радиационной защиты населения Украины. (Цикл научных исследований, удостоенный Государственной премии Украины в области науки и техники 2004 года) / Г. М. Бондаренко, Г. А. Богданов, О. В. Войцехович, Д. М. Гродзинский та ін. // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 1. – С. 31–37.
316. **Коновалов В. С.** Генетические аспекты Чернобыльской катастрофы – 25 лет спустя / В. С. Коновалов // Екол. вісн. – 2011. – № 1. – С. 10–11.
317. **Коноплев А. В.** Миграция в почве и поверхностный сток некоторых радиоактивных продуктов в зоне Чернобыльской АЭС / А. В. Коноплев, А. А. Булгаков, И. Г. Шкуратова // Метеорология и гидрология. – 1990. – № 6. – С. 119–121.
318. **Кравец А. П.** Анализ подходов к оценке и прогнозированию радиологических последствий чернобыльской аварии / А. П. Кравец // Зб. наук. пр. Ін-ту ядер. дослідж. – Київ, 2004. – № 2 (13). – С. 105–113.
319. **Крайнюк О. Ю.** Морфологічні зміни фенотипу колорадського жука в популяціях з різним ступенем радіаційного впливу / О. Ю. Крайнюк, В. А. Гайченко // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 4. – С. 402–405.
320. **Кудравец А.** Заложники Чернобыля : [об экол. последствиях катастрофы] : пер. с белорус. / А. Кудравец // Дет. лит. – 1991. –

321. **Лисиченко Г. В.** Про деякі проблеми, пов'язані з подоланням наслідків Чорнобильської катастрофи, та гарантування радіаційної безпеки / Г. В. Лисиченко // Екол. вісн. – 2013. – № 2. – С. 11–12.
322. **Лукашев В. К.** Влияние аварии на ЧАЭС на радиоактивность почв г. Минска / В. К. Лукашев, Е. И. Лосева // Докл. АН БССР. – 1990. – Т. 34, № 8. – С. 744–747. – Библиогр.: 8 назв.
323. **Лысиков А. Б.** Радиационная обстановка и распределение радионуклидов в сосняках зоны аварии на Чернобыльской АЭС / А. Б. Лысиков // Лесоведение. – 1992. – № 3. – С. 52–60.
324. **Макроміцети** – біоіндикатори забруднення радіоцезієм лісових екосистем України / Г. Гродзинська, С. Сирчин, М. Кучма, В. Коніщук // Вісн. НАН України. – 2008. – № 9. – С. 26–37.
325. **Малиновський А. С.** Оцінка можливостей ефективного ведення окремих галузей сільгоспвиробництва в радіаційно забрудненому регіоні / А. С. Малиновський // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – С. 36–40.
326. **Манак Б. А.** Воздействие Чернобыльской катастрофы на географию населения Беларуси: региональные аспекты / Б. А. Манак // Вестн. Беларус. ун-та. Серия 2, Химия. Биология. География. – 1992. – № 1. – С. 47–54.
327. **Медведев Ж. А.** Чернобыльские радионуклиды за пределами СССР. Европейский континент / Ж. А. Медведев // Радиобиология. – 1991. – Т. 31, вып. 6. – С. 771–793.
328. **Медведев Ж.** Прорыв, не ставший наступлением: [экол. аспекты последствий аварии на Чернобыл. АЭС] / Ж. Медведев // Энергия: экономика, техника, экология. – 1991. – № 4. – С. 2–6.
329. **Международный Чернобыльский проект.** Оценка радиологических последствий и защитных мер : докл. междунар. консультат. комитета / [предисл. С. Т. Беляев]. – Москва : ИЗДАТ,

1991. – 95 с.

330. **Метеорологические** условия дальнего переноса радиоактивных продуктов аварии на Чернобыльской атомной электростанции / В. А. Борзилов, Н. В. Клепикова, А. А. Костриков и др. // Метеорология и гидрология. – 1989. – № 11. – С. 5–11.
331. **Методика** расчета зон проникновения накопленной радиоактивности в почву сквозь нарушения нижней части защитной оболочки при тяжелой аварии на АЭС / Е. Г. Басанский, А. Г. Бондаренко, А. Л. Гаврилов и др. // Атом. энергия. – 1992. – Т. 22, вып. 1. – С. 72–77. – Библиогр.: 10 назв.
332. **Миграционная** способность цезия-137 и стронция-90 выброса Чернобыльской АЭС / Е. П. Петряев, Т. Г. Иванова, Т. К. Морозова и др. // Изв. АН БССР. Серия хим. наук. – 1991. – № 1. – С. 84–88. – Библиогр.: 9 назв.
333. **Миграционные** свойства радионуклидов выброса ЧАЭС в аграрно-радиоэкономическом аспекте / Е. П. Петряев, Г. А. Соколик, Т. Г. Иванова и др. // Изв. АН БССР. Серия физ.-энергет. наук. – 1991. – № 3. – С. 26–32. – Библиогр.: 7 назв.
334. **Миграция** Cs-137 и Се-144 в почвенном покрове зоны отселения Чернобыльской АЭС / Е. П. Буравлев, М. Н. Лебединский, С. К. Дрич, В. К. Чумак // Агрохимия. – 1991. – № 6. – С. 70–73.
335. **Молчанова И. В.** Подвижность радионуклидов в почвенно-растительном покрове аварийной зоны Чернобыльской АЭС / И. В. Молчанова, Л. Н. Михайловская, Е. Н. Караваева // Экология. – 1991. – № 3. – С. 89–91.
336. **Молчанова И. В.** Радиоактивное изучение почвенно-растительного покрова сопряженных участков ландшафта в зоне Чернобыльской АЭС / И. В. Молчанова, Е. Н. Караваева, Н. В. Куликов // Экология. – 1990. – № 3. – С. 30–35. – Библиогр.: 7 назв.

337. **Моргун В. В.** Мутагенна активність радіонуклідних забруднень ближньої зони Чорнобильської АЕС у віддалені строки після аварії / В. В. Моргун, Р. А. Якимчук // Физиология растений и генетика. – 2015. – Т. 47, № 6. – С. 463–473.
338. **На території** області є три райони, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС : [Кіцм., Заставн., Кельмен. р-ни] // Доба. – 2012. – 3 трав. (ч. 18). – С. 13.
339. **На шляхах** подолання Чорнобильської катастрофи // Політика і час. – 2006. – № 4. – С. 87–94.
340. **Надточій П. П.** Проблеми інтеграції радіоекологічної складової у регіональні стратегії та плани дій з охорони навколишнього середовища / П. П. Надточій, М. В. Мартенюк // Екол. вісн. – 2014. – № 1. – С. 6–9.
341. **Нове** відлуння Чорнобиля: карта радіаційної обстановки Київської, Черкаської та сусідніх областей // Демократ. Україна. – 1992. – 7 трав.
342. **Нове** відлуння Чорнобиля: [карта радіаційної ситуації на Хмельниччині] // Демократ. Україна. – 1992. – 11 черв.
343. **О формировании** радионуклидного состава почв в зоне аварии Чернобыльской АЭС / В. С. Круглов, Р. М. Алексахин, Н. А. Васильева и др. // Почвоведение. – 1990. – № 10. – С. 26–34.
344. **Овчаренко Ф.** Чи буде вилікувана радіоактивна виразка на тілі України? : [концепція очистки вод і ґрунтів од радіонуклідів чорнобильської зони] / Ф. Овчаренко // Нар. газ. – 1996. – № 17. – С. 2.
345. **Одинцов А. А.** Определение степени растворения топливной компоненты выпадений в почвах ближней зоны Чернобыльской АЭС / А. А. Одинцов // Зб. наук. пр. Ін-ту ядер. дослідж. – Київ, 2003. – № 1. – С. 82–90.
346. **Определение** корреляции активности изотопов плутония <sup>239</sup>Pu,

- $^{240}\text{Pu}$  с  $^{144}\text{Ce}$  и  $^{106}\text{Ru}$  в пробах грунта их 30-километровой зоны Чернобыльской АЭС / Л. В. Садовников, Л. И. Бернадина, В. И. Гаврилюк и др. // Изв. АН БССР. Серия физ.-энергет. наук. – 1990. – № 4. – С. 83–87.
347. **Основные** дозообразующие радионуклиды в рыбе зоны отчуждения Чернобыльской АЭС / Д. И. Гудков, А. Е. Каглян, С. И. Киреев и др. // Радиационная биология. Радиоэкология. – 2008. – Т. 48, № 1. – С. 48–58.
348. **Особливості** міграції техногенних радіонуклідів у грунтах ближньої зони відчуження ЧАЕС / А. І. Липська, В. І. Ніколаєв, В. А. Шитюк [та ін.] // Щорічник – 2012. – Київ : ІЯД, 2013. – С. 131. – Бібліогр. в кінці ст.
349. **Отрешко Л. М.** Вміст  $^{90}\text{Sr}$  в зерні на паливних слідах чорнобильських радіоактивних випадань / Л. М. Отрешко, С. Е. Левчук, Л. В. Йощенко // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 2. – С. 171–177.
350. **Оценка** доз облучения древесных растений в отдельный период после аварии на Чернобыльской АЭС / С. И. Спиридонов, С. В. Фесенко, С. А. Гераськин и др. // Радиационная биология. Радиоэкология. – 2008. – Т. 48, № 4. – С. 432–438. – Библиогр. в конце ст.
351. **Оценка** параметров радиоактивного загрязнения грунтов в районе объекта "Укрытие" / Н. И. Панасюк, А. М. Алферов, С. С. Подберезный [и др.] // Проблемы безопасности атом. электростанций і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 115–119.
352. **Оцінка** ризику катастрофічних радіаційних лісових пожеж у зоні відчуження та зони безумовного відселення / С. В. Зібцев [та ін.] // Наук. вісн. Нац. аграр. ун-ту. – Київ, 2007. – Вип. 113. – С. 140–150.

353. **Пирнач Л. С.** Радиоактивное загрязнение донных отложений водоема-охладителя ЧАЭС. II. Распределение  $^{137}\text{Cs}$ ,  $^{241}\text{Am}$ ,  $^{90}\text{Sr}$  в твердой фазе грунта / Л. С. Пирнач // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 4. – С. 385–393.
354. **Пирнач Л. С.** Радиоактивное загрязнение донных отложений водоема-охладителя ЧАЭС. I. Водно-физические свойства, химический состав и радиоактивное загрязнение поровых вод / Л. С. Пирнач // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 1. – С. 86–93.
355. **Пирогова М. В.** Реальные последствия Чернобыльской аварии / М. В. Пирогова, А. А. Гришаева, А. Е. Кусков // Екол. вісн. – 2011. – № 2. – С. 26–28.
356. **Подвижность** радионуклидов выброса ЧАЭС в почвах отчужденных территорий / Ю. А. Иванов [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 4. – С. 375–384.
357. **Покаржевский А. Д.** Глобальный фон радиоактивного загрязнения в наземных экосистемах спустя 13 лет после Чернобыльской аварии / А. Д. Покаржевский, Е. Ю. Успенская, Ж. В. Филимонова // Экология. – 2003. – № 2. – С. 83–89.
358. **Поліщук С. В.** Радіоекологічна ситуація в «критичних» населених пунктах Північно-Західного Полісся України та можливості її покращання / С. В. Поліщук, В. О. Кашпаров // Зб. наук. пр. Ін-ту ядер. дослідж. – Київ, 2005. – № 3. – С. 83–89.
359. **Пристер Б. С.** Миграция радионуклидов в почве и переход их в растения в зоне аварии Чернобыльской АЭС / Б. С. Пристер, Н. П. Омеляненко, Л. В. Перепелятникова // Почвоведение. – 1990. – № 10. – С. 51–60. – Библиогр.: 6 назв.
360. **Пристер Б. С.** Решения проблем сельскохозяйственной радиологии на территориях, загрязненных после аварии на

- Чернобыльской АЭС / Б. С. Пристер // Вісн. аграр. науки. – 2011. – № 4. – С. 29–33.
361. **Прістер Б.** Проблеми радіаційного захисту населення на територіях, забруднених унаслідок аварії на Чорнобильській АЕС / Б. Прістер // Вісн. НАН України. – 2011. – № 4. – С. 3–11.
362. **Процак В. П.** Оцінка форм знаходження чорнобильських радіонуклідів у донних відкладеннях водойми-охолоджувача ЧАЕС / В. П. Процак, О. О. Одінцов // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 3. – С. 259–268.
363. **Радиоактивное** загрязнение почвенного покрова ряда курортных районов ЕТС, обусловленное аварией на ЧАЭС / С. Г. Малахов, А. Н. Силантьев, И. Г. Шкуратова, Ю. А. Хвалинский // Метеорология и гидрология. – 1991. – № 1. – С. 61–64. – Библиогр.: 13 назв.
364. **Радиоактивное** загрязнение природных сред в зоне аварии на Чернобыльской атомной электростанции / Ю. А. Израэль, В. Н. Петров, С. И. Авдюшин и др. // Метеорология и гидрология. – 1987. – № 2. – С. 5–18.
365. **Радионуклиды** в аборигенных видах рыб Чернобыльской зоны отчуждения / А. Е. Каглян, Д. И. Гудков, В. Г. Кленус [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2012. – Т. 13, № 3. – С. 306–315.
366. **Радионуклиды** в почве 30-километровой зоны Чернобыльской АЭС / А. С. Кривохатский, Е. А. Смирнова, Ю. М. Рогозин и др. // Радиохимия. – 1991. – Т. 33, вып. 1. – С. 101–107.
367. **Радіаційно-екологічні** аспекти використання забруднених земель у віддалений період після аварії на Чорнобильській АЕС / О. І. Дутов [та ін.] // Агроекол. журн. – 2015. – № 1. – С. 115–120.
368. **Радіобіологічні** ефекти у ссавців: погляд через 20 років після аварії на ЧАЕС / Я. Серкіз, А. Липська, І. Дрозд, Н. Родіонова // Вісн. НАН України. – 2006. – № 4. – С. 14–27.

369. **Радіоекологічний** відгук Чорного моря на Чорнобильську катастрофу / Г. Полікарпов, В. Єгоров, С. Гулін, В. Цицугіна та ін. // Вісн. НАН України. – 2008. – № 4. – С. 29–43.
370. **Радіоекологічні** проблеми водних екосистем зони відчуження Чорнобильської АЕС / Д. Гудков, В. Кузьменко, С. Кіреєв, О. Назаров та ін. // Вісн. НАН України. – 2008. – № 4. – С. 44–55.
371. **Распределение**  $^{90}\text{Sr}$  и  $^{137}\text{Cs}$  в системе донные отложения – вода водоемов ближней зоны Чернобыльской АЭС / А. В. Коноплев, Л. П. Копылова, Ц. И. Бобовникова и др. // Метеорология и гидрология. – 1992. – № 1. – С. 35–42. – Библиогр.: 5 назв.
372. **Распределение** радионуклидов, выпавших в результате аварии на Чернобыльской атомной электростанции в системе «почва – вода» / А. В. Коноплев, В. А. Борзилов, Ц. И. Бобовникова и др. // Метеорология и гидрология. – 1988. – № 12. – С. 63–74.
373. **Розподіл** потужності дози іонізуючого опромінення в котловині оз. Глибоке у зоні відчуження Чорнобильської АЕС / О. Назаров [и др.] // Вісн. Львів. ун-ту. Серія біологічна. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – Вип. 49. – С. 104–110.
374. **Савицький В. Д.** Небезпечні іммігранти: Вплив біополутантів Зони відчуження ЧАЕС на екологічну ситуацію за її межами / Володимир Дмитрович Савицький // Вісн. НАН України. – 2005. – № 10. – С. 9–15.
375. **Саприкін В.** Моделювання процесів руху вологи в ґрунтах зони аерації ділянки Чорнобильського "Рудого лісу" / В. Саприкін // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Геологія. – Київ : Київ. ун-т, 2012. – Вип. 59. – С. 44–48 : рис. – Бібліогр. в кінці ст.
376. **Свинец** в почвах дальней зоны влияния аварии на Чернобыльской АЭС / Е. А. Степанова, Е. М. Коробова, Д. С. Орлов, И. В. Петровская // Почвоведение. – 1990. – № 10. – С. 61–69. – Библиогр.: 10 назв.

377. **Свинчук В. А.** Особливості таксаційної будови штучних соснових деревостанів зони відчуження Чорнобильської АЕС / В. А. Свинчук, С. В. Зібцев, О. А. Борсук // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія : Лісівництво та декорат. садівництво. – Київ, 2013. – Вип. 187, ч. 1. – С. 215–220. – Бібліогр. в кінці ст.
378. **Сезонные** изменения удельной активности  $[^{137}\text{Cs}]$  в почве на территории полигонов 30-километровой зоны ЧАЭС и "южного следа" / Н. Е. Зарубина [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2009. – Т. 10, № 4. – С. 413–417.
379. **Силантьев А. Н.** Вертикальная миграция в почве радионуклидов, выпавших в результате аварии на Чернобыльской АЭС / А. Н. Силантьев, И. Г. Шкуратова, Ц. И. Бобовникова // Атом. энергия. – 1989. – Т. 66, вып. 3. – С. 194–197.
380. **Скоропадська В.** П'ять тисяч радіоактивних кілометрів: [відлуння Чорнобиля] / В Скоропадська // Демократ. Україна. – 1995. – 23 листоп. – С. 2.
381. **Следы** Чернобыля в природной среде : [ряд статей] // Природа. – 1991. – № 5. – С. 41–70.
382. **Слівінська К. А.** Фітоценотичний склад кормових угідь коня Пржевальського (*Equus przewalskii* Poljakov, 1881) в умовах Чорнобильської зони відчуження / К. А. Слівінська, Л. С. Балашов // Укр. ботан. журн. – 2006. – Т. 63, № 1. – С. 22–30.
383. **Содержание**  $^{90}\text{Sr}$  и  $^{137}\text{Cs}$  в древесине на южном топливном следе Чернобыльских радиоактивных выпадений / Л. Н. Отрешко, М. А. Журба, А. М. Билоус // Ядер. фізика та енергетика. – 2015. – Т. 16, № 2. – С. 183–192.
384. **Содержание** техногенных радионуклидов в организме мелких грызунов чернобыльской зоны отчуждения в отдаленный

- послеаварийный период / А. И. Липская [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 2. – С. 180–185.
385. Содержание  $^{137}\text{Cs}$  в SUILLUS LUTEUS на территориях с разными уровнями радионуклидного загрязнения почв (Киевская область) / Зарубина Н. Е. и др. // Ядер. фізика та енергетика. – 2006. – № 1 (17). – С. 81–85.
386. **Соломатін Ю.** Чи навчає нас чомусь атлас забруднення Європи радіоцезієм після Чорнобильської аварії? / Ю. Соломатін // Віче. – 2000. – № 3. – С. 59–68.
387. **Сравнительная** оценка радиационного воздействия на биоту и человека в 30-километровой зоне Чернобыльской АЭС / С. В. Фесенко, Р. М. Алексахин, С. А. Гераськин и др. // Радиационная биология. Радиоэкология. – 2004. – Т. 44, № 6. – С. 618–626.
388. **Сучасне** радіонуклідне забруднення прісноводних риб України / О. Є. Каглян [та ін.] // Доп. НАН України. – 2011. – № 12. – С. 164–170.
389. **Таволжанова Т. І.** Формування радіоактивного забруднення каскаду Дніпровських водосховищ / Т. І. Таволжанова, О. В. Петренко, К. В. Розова // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 1. – С. 19–21.
390. **Тараненко А.** Небезпечна залежність : [наслідки аварії на ЧАС через чверть століття] / А. Тараненко // Зовн. справи. – 2011. – № 4. – С. 12–15.
391. **Техногенные** радионуклиды в пресноводных рыбах Украины после аварии на ЧАЭС / О. Л. Зарубин [и др.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 2. – С. 192–197.
392. **Тимофеев В.** Заполярье, семена Чернобыля: [о последствиях чернобыль. катастрофы : заметки писателя] / В. Тимофеев // Север. – 1991. – № 3. – С. 2–8.

393. **Тихомиров Ф. А.** Лісова радіоекологія: від Киштина до Чорнобиля / Ф. А. Тихомиров // Вісн. АН УРСР. – 1991. – № 4. – С. 26–30.
394. **Третяк А. М.** Екологія землекористування: історія Чорнобильської трагедії нікого нічому не навчила / А. М. Третяк, Ю. І. Бистрякова // Екол. вісн. – 2011. – № 4. – С. 12–14.
395. **Фазовое** распределение, формы нахождения и доля микрочастиц в грунтовой воде по  $^{137}\text{Cs}$ ,  $^{90}\text{Sr}$ , урану и трансурановым элементам / Л. И. Руденко, В. Е. Хан, А. А. Одинцов, О. В. Джужа // Доп. НАН України. – 2013. – № 7. – С. 165–171.
396. **Фракционирование** радионуклидов в выпадениях ближней зоны ЧАЭС / Ю. В. Дубасов, А. С. Кривохатский, В. Г. Савоненков, Н. В. Сковородкин // Радиохимия. – 1991. – Т. 33, вып. 4. – С. 168–177.
397. **Химические** формы нахождения долгоживущих радионуклидов и их трансформация в почвах зоны аварии на ЧАЭС / Ц. И. Бобовникова, Е. П. Вирченко, А. В. Коноплев и др. // Почвоведение. – 1990. – № 10. – С. 20–25.
398. **Хомутінін Ю. В.** Оцінка радіоекологічної безпеки прісноводних водойм України на пізній стадії аварії на ЧАЕС / Ю. В. Хомутінін // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 4. – С. 389–401.
399. **Цезийсодержащие** фазы в древесных золах Чернобыльского района / Ф. В. Белкин, С. В. Габелков, Р. В. Тарасов и [ др.] // Проблемы безопасности атом. электростанций і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 136–141.
400. **Черкасова М.** Терновый венец Чернобыля : [дается карта экол. неблагополучия Украины] / М. Черкасова ; [сост. В. Тихий] // Знание – сила. – 1990. – № 4. – С. 29–31.
401. **Чорней Ю.** Чорнобиль під ліжком : [про радіол. забруднення буковин. повітря] / Ю. Чорней // Доба. – 2011. – 3 лют. (ч. 5). – С. 5.

402. **Чорнобиль.** 1986–1987 рр. Участь установ НАН України у подоланні наслідків катастрофи / ред. кол. : Л. П. Шпак (голов. ред.) та ін. – Київ : Академперіодика, 2005. – 491 с. : іл.. – Бібліогр. в кінці ст.
403. **Шевцова Н. Л.** Вплив хронічної дії іонізуючої радіації на насіннєве потомство очерету звичайного у водоймах Чорнобильської зони відчуження / Н. Л. Шевцова, А. А. Явнюк, Д. І. Гудков // Доп. НАН України. – 2012. – № 3. – С. 162–167.
404. Шевченко Г. В. Стойкость проростков *Arabidopsis thaliana* из зоны Чернобыльской АЭС к действию ДНК-повреждающих факторов / Г. В. Шевченко, А. С. Талалаев, Дж. Дунан // Доп. НАН України. – 2012. – № 12. – С. 157–162.
405. **Шевченко О.** Порушені режими рівнів ґрунтових вод Чорнобильської зони відчуження та їх вплив на формування об'ємної активності  $^{90}\text{Sr}$  / О. Шевченко // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Геологія. – Київ : Київ. ун-т, 2011. – Вип. 54. – С. 56–60 : рис. – Бібліогр. в кінці ст.
406. **Шестопапов В.** Завдання – мінімізувати наслідки Чорнобиля / В. Шестопапов // Вісн. НАН України. – 1999. – № 12. – С. 34–46.
407. **Экологические** последствия аварии на Чернобыльской АЭС и их преодоление: двадцатилетний опыт : доклад экспертной группы «Экология» Чернобыльского форума / Междунар. агентство по атом. энергии. – Вена : МАГАТЭ, 2008. – 180 с.
408. **Экспериментальное** исследование смыва радионуклидов, выпавших на почву в результате аварии на Чернобыльской атомной электростанции / В. А. Борзилов, А. В. Коноплев, С. К. Ревина и др. // Метеорология и гидрология. – 1988. – № 11. – С. 43–53. – Библиогр.: 5 назв.
409. **Явнюк А. А.** Оцінка впливу додаткового радіаційного опромінення на морфометричні показники насіннєвих паростків

*Phragmites australis* із водойм Чорнобильської зони відчуження / А. А. Явнюк, Н. Л. Шевцова, Д. І. Гудков // Укр. ботан. журн. – 2015. – Т. 72, № 5. – С. 446–453.

410. **Якименко Г. М.** Надходження  $^{137}\text{Cs}$  до овочевої продукції з поливною водою на території Київського Полісся / Г. М. Якименко // Агроекол. журн. – 2013. – № 1. – С. 87–90.
411. **Якимчук Р. А.** Цитогенетичні наслідки радіонуклідного забруднення 30-кілометрової зони через 25 років після аварії на Чорнобильській АЕС / Р. А. Якимчук // Физиология и биохимия культур. растений. – 2013. – Т. 45, № 3. – С. 260–266.

## **6. Медичні та соціально-психологічні наслідки**

412. **Антонов В. П.** Уроки Чернобыля: радиация, жизнь, здоровье / Виктор Пателеевич Антонов. – Киев : Знание, 1989. – 111 с.
413. **Апітерапія** у комплексному лікуванні дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи // Пасіка. – 2013. – № 4. – С. 26.
414. **Бази́ка Д.** Чорнобильський слід у медицині : розмова з ген. дир. Нац. наук. центру радіац. медицини, чл.-кор. НАМН України, д-ром мед. наук, проф. Дмитрієм Базикою / вів Юрій Віленський // Віче. – 2013. – № 7. – С. 16–17.
415. **Бари́ляк И. Р.** Последствия Чернобыльской катастрофы и геном человека / И. Р. Бариляк // Здоровье Украины. – 2000. – № 2. – С. 18.
416. **Берник М.** Чорнобиль і здоров'я людини : нотатки з міжнар. наук.-практ. конф. / М. Берник, А. Волошин // Ваше здоров'я. – 1996. – № 19. – С. 2.
417. **Бузунов В. О.** Кількісна оцінка впливу радіаційного опромінення на захворюваність ліквідаторів наслідків Чорнобильської катастрофи на вегетосудинну дистонію / В. О. Бузунов, Н. І. Стрій; П. А. Федірко // Довкілля та здоров'я. –

2005. – № 2. – С. 42–44.

418. **Вернік О. Л.** Особливості проявів самосвідомості учнів молодших та середніх класів, евакуйованих із зони радіоекологічного контролю / О. Л. Вернік // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 4. – С. 15–17.
419. **Виявлення** прихованої хромосомної нестабільності у осіб, що постраждали від дії факторів Чорнобильської аварії, за допомогою удосконаленого тесту "G[2] bleomycin sensitivity assay" / С. С. Дибський, О. Б. Дибська, Л. Р. Педан, М. А. Пілінська // Доп. НАН України. – 2009. – № 11. – С. 191–196.
420. **Глазко Т.** Чорнобиль: новий фактор еволюції. (Нез'ясовані популяційно-генетичні наслідки) / Т. Глазко, В. Глазко // Вісн. НАН України. – 2006. – № 4. – С. 39–51.
421. **Григор'єва Л. І.** Ретроспективна оцінка середніх доз опромінення жителів півдня України від радіонуклідів аварійного чорнобильського викиду / Л. І. Григор'єва, К. В. Григор'єв // Ядер. фізика та енергетика. – 2011. – Т. 12, № 3. – С. 286–293.
422. **Грищенко С. В.** Гигиенические и социально-профессиональные аспекты инвалидности по причине цереброваскулярных заболеваний ликвидаторов последствий аварии на ЧАЭС, проживающих в неблагоприятных экологических условиях / С. В. Грищенко // Довкілля та здоров'я. – 2010. – № 2. – С. 43–47.
423. **Деякі** аспекти дозиметричної характеристики та особливості внутрішньоклітинного метаболізму дітей – мешканців радіоактивно забруднених територій / Є. І. Степанова, Г. М. Чоботько, І. Є. Колпаков, О. М. Литвинець // Агроекол. журн. – 2013. – № 1. – С. 22–27.
424. **Деякі** медико-біологічні аспекти аварії на Чорнобильській атомній електростанції / К. В. Розова, О. О. Черкесова, Ю. В. Бернацька, Ю. А. Новосельцева // Безпека життєдіяльності. –

2006. – № 3. – С. 19–20.

425. **Діагностика** та корекція синдрому дефіциту уваги у постраждалих від чорнобильської катастрофи : наук.-метод. посібник / [авт. кол. : В. І. Лисенко, І. В. Загоруйченко, Ю. К. Батозський]. – Київ : Чорнобильінтерінформ, 2000. – 82 с.
426. **Дьоміна Е. А.** Медико-генетичні наслідки радіаційних аварій / Е. А. Дьоміна, І. Р. Бариляк // Цитология и генетика. – 2010. – Т. 44, № 3. – С. 73–81.
427. **Иммунный** статус больных вегетососудистой дистонией участников ликвидации последствий аварии на Чернобыльской АЭС / Т. А. Сахно, Т. И. Давыдова, Д. А. Базики, А. А. Чумак // Доп. НАН України. – 1995. – № 10. – С. 150–153.
428. **К 20-летию** Чернобыльской аварии. Изучение витаминного статуса и обеспеченности микро- и макроэлементами отдельных групп людей в различные периоды времени после аварии на ЧАЭС / В. Б. Спиречев, Г. В. Донченко, Н. В. Блажеевич, Ю. М. Пархоменко и др. // Укр. біохім. журн. – 2006. – Т. 78, № 2. – С. 5–26.
429. **Карпова І. С.** Діагностичні можливості лектинів лікарських рослин при обстеженні осіб, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС / І. С. Карпова, Н. В. Корецька // Наук. зап. Нац. ун-ту «Києво-Могилян. акад.». – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2005. – Т. 43 : Біологія та екологія. – С. 43–47.
430. **Килимник О. С.** Особливості ціннісних та життєвих орієнтацій підлітків, евакуйованих із зони радіоекологічного контролю / О. С. Килимник // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 4. – С. 17–20.
431. **Колесник С.** Чорнобильський чад / С. Колесник // Золоті ворота. – Київ, 1991. – Вип. 1. – С. 80–90.
432. **Корзун В. Н.** Шляхи мінімізації впливу радіаційних та

- ендемичних чинників на стан здоров'я населення / В. Н. Корзун, А. М. Парац // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 1. – С. 13–17.
433. **Короленко Є.** Чорнобиль. Медичні наслідки : тези виступу Міністра охорони здоров'я України в Женеві на міжнар. конф. / Євген Короленко // Ваше здоров'я. – 1995. – № 50. – С. 1, 8.
434. **Король В.** Чорнобиль: погляд з відстані років / В. Король // Ваше здоров'я. – 1996. – № 16. – С. 4.
435. **Лалаянц И.** Как спасти детей Чернобыля? : [проблемы ликвидации последствий чернобыл. катастрофы] / И. Лалаянц // Семья и шк. – 1990. – № 10. – С. 16–17.
436. **Лещова С.** Дози опромінення населення Білорусі від мінорних радіонуклідів, які випали у результаті чорнобильської аварії / С. Лещова, Л. Чуніхін // Вісн. Львів. ун-ту. Серія біологічна. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2011. – Вип. 55. – С. 94–99. – Бібліогр. в кінці ст.
437. **Мазник Н. А.** Результаты динамического цитогенетического обследования и биологической дозиметрии у лиц, эвакуированных из 30-километровой зоны ЧАЭС / Н. А. Мазник // Радиационная биология. Радиоэкология. – 2004. – Т. 44, № 5. – С. 566–573.
438. **Меленевський О. Е.** «Гарячі» частинки – продукти аварії на Чорнобильській АЕС та їх онкогенна небезпека / О. Е. Меленевський // Доп. АН України. Серія : Математика, природознавство, техн. науки. – 1992. – № 1. – С. 133–138. – Бібліогр. : 22 назв.
439. **Микроядерный** анализ лимфоцитов периферической крови профконтингента и самоселов зоны отчуждения Чернобыльской АЭС / Бездробная Л. К. и др. // Цитология и генетика. – 1997. – Т. 31, № 1. – С. 41–45.
440. **Моляко В. О.** Психологічні наслідки Чорнобильської катастрофи / В. О. Моляко // Безпека життєдіяльності. – 2006. –

№ 3. – С. 26–29.

441. **Омелаєнко І. Б.** Діагностика пізнавальної та емоційно-вольової сфери дітей, потерпілих від наслідків аварії на ЧАЕС / І. Б. Омелаєнко, М. Чепа // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 46–48.
442. **Особливості** цитогенетичного ефекту у пацієнтів з мієлодиспластичним синдромом, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС / Т. Ф. Любарець, М. А. Пілінська, Ж. М. Мінченко, Ж. А. Мішаріна // Доп. НАН України. – 2012. – № 7. – С. 191–195.
443. **Острая** лучевая болезнь в условиях Чернобыльской катастрофы / Л. П. Киндзельский, А. С. Зверкова, С. А. Сивкович и др. – Киев : Телеоптик, 2002. – 224 с.
444. **Павленко Т. О.** Оцінка існуючих доз опромінення населення, що мешкає на територіях, забруднених внаслідок аварії на ЧАЕС / Т. О. Павленко // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 1. – С. 23–25.
445. **Петрук Д.** Уроки Чорнобильської катастрофи / Д. Петрук // Ваше здоров'я. – 2007. – 27 квіт. – С. 7.
446. **Пилинская М. А.** Радиоиндуцированные цитогенетические маркеры, обнаруженные через 8 лет после аварии на ЧАЭС при различных способах анализа препаратов метафазных хромосом у лиц, перенесших острую лучевую болезнь / М. А. Пилинская, Е. В. Шеметун, А. М. Шеметун // Цитология и генетика. – 1995. – № 5. – С. 3–11.
447. **Пирогова О. Я.** Непухлинна захворюваність дорослого населення, яке мешкає після евакуації на умовно чистих та радіоактивно забруднених територіях / О. Я. Пирогова // Довкілля та здоров'я. – 2005. – № 2. – С. 36–41.
448. **Порівняльний** аналіз експресії онкогенів RET/C1 та RET/RTC3 у папілярних карциномах щитоподібної залози дітей з найменш та

найбільш постраждалих регіонів, що народилися до і після Чорнобильської катастрофи / Л. Г. Воскобойник [та ін.] // Доп. НАН України. – 2010. – № 9. – С. 138–142.

449. **Пристер Б. С.** Модель для прогнозирования дозы внутреннего облучения населения при почвенном пути включения долгоживущих радионуклидов в пищевые цепи / Б. С. Пристер, В. Д. Виноградская // Проблемы безопасности атом. электростанций и Чернобиля : науч.-техн. сб. – 2009. – Вип. 11. – С. 128–135.
450. **Прокопенко Н. А.** Социально-гигиенические детерминанты репродуктивного поведения населения радиоактивно загрязненных территорий / Н. А. Прокопенко, В. А. Прилипко // Довкілля та здоров'я. – 2005. – № 2. – С. 31–35.
451. **Прояви і діагностика зміненого перебігу захворювань у потерпілих від Чорнобильської катастрофи** / В. Терещенко [та ін.] // Вісн. НАН України. – 2011. – № 4. – С. 24–34.
452. **Пулатова М. К.** Обнаружение и природа маланинсодержащих центров в бронхоальвеолярном смыве и крови ликвидаторов аварии на Чернобыльской АЭС / М. К. Пулатова, В. Л. Шарыгин, Ю. П. Рева // Докл. АН. – 1995. – Т. 345, № 1. – С. 130–134.
453. **Радіаційний вплив і дитяче здоров'я: Захворюваність шлунково-кишкового тракту в дітей у постчорнобильський період під впливом радіаційно-ландшафтних чинників** / В. Шестопапов [та ін.] // Вісн. НАН України. – 2011. – № 4. – С. 12–23.
454. **Радіаційні ураження і радіопротектори** / М. Дружина, А. Мойсєєв, А. Липська, Ю. Гриневич // Вісн. НАН України. – 2005. – № 4. – С. 17–24. – Бібліогр. в кінці ст.
455. **Реалізація прихованої хромосомної нестабільності в лімфоцитах периферичної крові учасників ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, хворих на рак легенів** / М. А. Пілінська, С. С. Дибський,

- О. Б. Дибська [та ін.] // Доп. НАН України. – 2012. – № 8. – С. 166–171.
456. **Романів Л.** Чорнобильська катастрофа та стан здоров'я населення України / Людмила Романів, А. Бабюк // Наук. вісн. Чернів. ун-ту : зб. наук. пр. – Чернівці : Рута, 2005. – Вип. 256 : Педагогіка та психологія. – С. 139–141.
457. **Романчук Л. Д.** Особливості формування дози внутрішнього опромінення мешканців Народицького району за рахунок продуктів харчування / Л. Д. Романчук // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2011. – Вип. 158 : Серія "Біологія, біотехнологія, екологія". – С. 134–139. – Бібліогр. в кінці ст.
458. **Саєнко Ю.** Пост-Чорнобиль: соціальні аспекти / Ю. Саєнко // Сучасність. – 1996. – № 5. – С. 66–81.
459. **Сидорик П.** Образование нитрозильных комплексов негемового железа электротранспортной цепи митохондрии печени и почек при длительном воздействии ионизирующей радиации низкой интенсивности в зоне аварии на Чернобыльской АЭС / П. И. Сидорик, А. П. Бурлака, Н. А. Дружина // Доп. НАН України. – 1995. – № 12. – С. 127–129.
460. **Состояние** системы эритрона у взрослых лиц, подвергшихся радиационному воздействию в результате Чернобыльской аварии / Н. М. Билько, Н. Ф. Стародуб, В. Г. Бебешко, К. С. Терновой // Цитология и генетика. – 1996. – Т. 30, № 4. – С. 55–62.
461. **Стан** здоров'я дорослого населення, евакуйованого внаслідок Чорнобильської катастрофи (епіологічне дослідження) / О. Я. Пирогова, В. О. Бузунов, Т. Є. Прикащикова // Екол. вісн. – 2006. – № 5. – С. 14–20.
462. **Стан** і перспективи системи радіаційного моніторингу внутрішнього опромінення на радіоактивно забруднених територіях

- внаслідок Чорнобильської аварії / О. М. Перевозников, Г. М. Яковлева, В. В. Василенко, В. О. Пікта, Г. І. Задорожна // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 1. – С. 18–23.
463. **Стан** специфічного імунітету у дітей після Чорнобильської катастрофи / А. П. Подаваленко, Т. О. Чумаченко, А. П. Рєзніков, О. В. Бялковський та ін. // Довкілля та здоров'я. – 2005. – № 4 (35). – С. 6–8.
464. **Теличко Ф.** Радіація могла б мати менший вплив на людський організм. Хіміко-енергет. концепція оцінки причин, сутності та наслідків аварії на ЧАЕС / Ф. Теличко // Ваше здоров'я. – 1996. – № 16. – С. 11.
465. **Тимченко О. І.** Іонізуюча радіація у малих дозах і здоров'я населення (аналіз літератури і результатів власних досліджень) / О. І. Тимченко, О. В. Линчак // Довкілля та здоров'я. – 2006. – № 1. – С. 38–46.
466. **Удосконалення** комп'ютерного програмного забезпечення діагностики структурних змін простати і яєчок, зумовлених чорнобильським чинником / Т. І. Шевченко [та ін.] // Питання експерим. та клін. медицини : зб. ст. – Донецьк, 2012. – Вип. 16, т. 2. – С. 249–255. – Бібліогр. в кінці ст.
467. **Цитогенетическое** обследование населения через три года и более после аварии на ЧАЭС / Н. П. Бочков, Л. Д. Катосова, В. И. Платонова и др. // Докл. АН РФ. – 1995. – Т. 345, № 6. – С. 843–844.
468. **Чоботько Г. М.** Оцінювання формування дози внутрішнього опромінення населення на віддаленому етапі подолання наслідків аварії на ЧАЕС / Г. М. Чоботько, В. П. Ландін [и др.] // Вісн. аграр. науки. – 2015. – № 7. – С. 54–58.

469. **Чорнобиль** і генофонд нації: ось що з цього приводу думає дир. Київ. НДІ педіатрії, акушерства і гінекології, акад. О. М. Лук'янова // Наука і сусп-во. – 1993. – № 7/8. – С. 62–64.
470. **Чорнобиль** і здоров'я України : медико-екол. атлас. Вип. 2 / В. О. Шевченко, В. А. Барановський, А. М. Молочко та ін. // Зелений світ. – 1996. – № 4/5. – С. 1–31.
471. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 1. Чорнобильський синдром: соціально-психологічні наслідки / відп. ред. В. А. Піддубний, Ю. О. Привалов. – Київ, 1995. – 108 с.
472. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 10. Сучасні ризики: тенденції, перспективи, шляхи мінімізації наслідків / ред. кол. : О. І. Вишняк, С. Д. Максименко, В. Є. Пилипенко та ін. – Київ, 2004. – 310 с.
473. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 12. Суспільство ризику: Чорнобильська детермінанта / відп. ред. Ю. І. Саєнко. – Київ : Фоліант, 2006. – 219 с.
474. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 2. Соціально-психологічна динаміка наслідків катастрофи / відп. ред. В. А. Піддубний, Ю. О. Привалов. – Київ, 1995. – 161 с.
475. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 3. Динаміка соціальних протестів: соціально-психологічний моніторинг наслідків Чорнобильської катастрофи / відп. ред. Ю. І. Саєнко, Ю. О. Привалов. – Київ, 1997. – 267 с.
476. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 5. Соціально-психологічний моніторинг умов життя та діяльності соціальних груп потерпілих від Чорнобильської аварії: порівняльний аналіз та рекомендації / відп. ред. Ю. І. Саєнко. – Київ, 1999. – 309 с.
477. **Чорнобиль** і соціум. Вип. 6. Соціально-психологічний моніторинг умов життя та діяльності соціальних груп, потерпілих від Чорнобильської аварії: порівняльний аналіз та рекомендації / відп. ред. Ю. І. Саєнко. – Київ, 2000. – 338 с.

478. **Чорнобиль і соціум.** Вип. 7. Соціально-психологічний моніторинг умов життя та діяльності соціальних груп, потерпілих від Чорнобильської аварії: порівняльний аналіз та рекомендації / відп. ред. Ю. І. Саєнко, Ю. О. Привалов. – Київ : Стилос, 2001. – 407 с.
479. **Чорнобиль і соціум.** Вип. 8. Розробка моделей життєдіяльності в умовах підвищеного ризику внаслідок надзвичайних ситуацій та катастроф: з урахуванням досвіду Чорнобильської катастрофи / ред. кол. : О. В. Киричук, С. Д. Максименко, В. Є. Пилипенко та ін. – Київ, 2002. – 180 с.
480. **Чорнобиль і соціум.** Вип. 9. Розробка моделей життєдіяльності в умовах підвищеного ризику внаслідок надзвичайних ситуацій та катастроф: з урахуванням досвіду Чорнобильської катастрофи / ред. кол. : О. І. Вишняк, С. Д. Максименко, В. Є. Пилипенко та ін. – Київ, 2003. – 254 с.
481. **Швалб Ю. М.** Мифологические основания моделей адаптации населения к последствиям Чернобыльской катастрофы / Ю. М. Швалб // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2001. – № 2. – С. 29–31.
482. **Шевченко В. А.** Генетические последствия аварии на Чернобыльской АЭС / В. А. Шевченко // *Биол. журн. Армении.* – 1989. – Т. 42, № 9/10. – С. 875–878.
483. **Шеметун О. В.** Частота аберацій хромосом у дітей з хронічним тиреоїдитом, народжених до та після аварії на ЧАЕС / О. В. Шеметун, О. О. Талан, М. А. Пілінська // *Цитология и генетика.* – 2004. – Т. 38, № 1. – С. 15–20.
484. **Шидловська Т. А.** Медико-біологічні аспекти впливу іонізуючої радіації внаслідок аварії на ЧАЕС : монографія / Тетяна Анатоліївна Шидловська ; НАН України, Ін-т проблем безпеки атом. електростанцій. – Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки атом.

електростанцій НАН України, 2011. – 215 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 201–213.

485. **Яковенко С. І.** Принципи, організаційні форми та методи психологічної допомоги потерпілим від Чорнобильської катастрофи / С. І. Яковенко // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2005. – № 2. – С. 13–20.
486. **Яковенко С. І.** Становлення радіоекологічної психології / С. І. Яковенко // *Практ. психологія та соц. робота.* – 2005. – № 1. – С. 1–6.
487. **Ярошинская А.** Покуривают ли младенцы Чернобыля? : [о проблеме Чернобыля дискутировали на I Междунар. конгрессе памяти А. Д. Сахарова] / А. Ярошинская // *Собеседник.* – 1991. – № 24. – С. 3.

## **7. Правові питання та державна політика**

488. **Бар'яхтар В.** Чорнобильська катастрофа: проблеми і рішення / В. Бар'яхтар // *Доп. АН України.* – 1992. – № 4. – С. 150–162.
489. **Василишин А.** Чорнобиль: вісім років по тому / А. Василишин // *Іменем Закону.* – 1994. – 22 квіт. (№ 16). – С. 2.
490. **Васюта С.** Аварія на ЧАЕС і тоталітарна політика / С. Васюта // *Зел. світ.* – 1995. – № 7. – С. 4 ; № 8. – С. 3–4 ; № 11. – С. 5 ; 1996. – № 2. – С. 3–4.
491. **Вернодубенко В.** Чорнобиль – проблема не лише України / Валентин Вернодубенко // *Уряд. кур'єр.* – 1996. – 5 берез. – С. 1–2.
492. **Вишневський І.** Засвоїти уроки Чорнобиля / І. Вишневський // *Вісн. НАН України.* – 2004. – № 4. – С. 45–50.
493. **Віхрова І.** Господарсько-правова відповідальність у механізмі правового регулювання відносин у сфері ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС / Ірина Віхрова // *Юрид. Україна.* – 2010. – № 11. – С. 119–125.

494. **Віхрова І.** Правове регулювання господарської діяльності у сфері ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС / І. Віхрова // Право України. – 2010. – № 9. – С. 281–287.
495. **Гутаревич Н.** Реалізація правових форм інвестиційної діяльності на територіях, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи / Н. Гутаревич // Юрид. Україна. – 2010. – № 2. – С. 84–89.
496. **Дві правди** про Чорнобиль // Вісн. АН України. – 1992. – № 9. – С. 95–99.
497. **Долін Г.** Смерть атомної станції: [15 грудня 2000 р. Україна закриває Чорнобильську АЕС] / Г. Долін // Україна і світ сьогодні. – 2000. – № 49. – С. 1, 3.
498. **Звернення** Ради Міністрів Української РСР до урядів, громадськості зарубіжних країн, міжнародних організацій [з проханням про допомогу у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС] // Рад. Україна. – 1990. – 10 квіт.
499. **Княжанський В.** Україна – Чорнобиль: сам на сам? У відповідь на нашу скромність Захід висуває нові умови допомоги у закритті ЧАЕС / В. Княжанський // День. – 2000. – 6 груд. – С. 1.
500. **Козоріз В.** Ще одна зморшка на чолі України: (вісім років після Чорнобильської трагедії) / В. Козоріз // Молодь України. – 1994. – 26 квіт. (№ 35). – С. 2.
501. **Колінько О.** Таємниці 30-кілометрової зони / О. Колінько // Голос України. – 1991. – 21 черв.
502. **Коломойцев В.** Чорнобильський фактор: єдино правильне рішення / В. Коломойцев // Уряд. кур'єр. – 2000. – 16 груд. – С. 6.
503. **Комітет** з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи // Віче. – 2006. – № 17/18. – С. 52–53.
504. **Кондратюк Н.** Відлуння Чорнобильської трагедії

- / Н. Кондратюк // Праця і зарплата. – 2001. – № 12. – С. 5.
505. **Копейкін В. О.** Роботу експертів треба продовжити. (По слідах роботи «чорнобильської» комісії МАГАТЕ) / В. О. Копейкін // Вісн. АН України. – 1992. – № 3. – С. 15–19.
506. **Костенко Ю.** Чорні і білі плями Чорнобиля / Ю. Костенко // Укр. газ. – 1996. – № 8. – С. 1.
507. **Костенко Ю.** ГРАНТ і гарант безпеки ЧАЕС / Ю. Костенко // Укр. газ. – 1997. – 3 квіт. – С. 1.
508. **Костенко Ю.** Перші сигнали ланцюгової реакції: [Чорнобиль] / Юрій Костенко // Укр. газ. – 1996. – 10 жовт. – С. 1.
509. **Кутиркін А.** Деякі актуальні правові проблеми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи / А. Кутиркін // Юрид. Україна. – 2010. – № 9. – С. 101–105.
510. **Кутиркін А.** Співробітництво органів державного управління, що працюють у чорнобильській сфері, з громадськими організаціями / Антон Кутиркін // Юрид. Україна. – 2011. – № 11. – С. 67–72.
511. **Куценко Є.** Особливості правового стану водних ресурсів, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи / Є. Куценко // Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2012. – Вип. 55. – С. 202–210. – Бібліогр. в кінці ст.
512. **Куценко Є.** Поняття "господарсько-правовий режим використання водних ресурсів на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС" / Є. Куценко // Підприємництво, госп-во і право. – 2010. – № 4. – С. 57–60.
513. **Лесяк Я.** Діяльність прокуратури щодо запобігання злочинності в Чорнобильській зоні відчуження / Ярослав Лесяк // Вісн. прокуратури. – 2015. – № 1. – С. 60–69.

514. **Лесяк Я. О.** Запобігання вчиненню злочинів у Чорнобильській зоні відчуження органами фінансового контролю / Я. О. Лесяк // Бюл. М-ва юстиції України. – 2014. – № 2. – С. 170–176.
515. **Лесяк Я.** Проблеми правового регулювання протидії злочинності в Чорнобильській зоні відчуження / Ярослав Лесяк // Протидія злочинності: теорія та практика : зб. матер. VI Міжвуз. наук.-практ. конф. студ. (курсантів), аспірантів та молодих учених (Київ, 16 трав. 2014 р.). – Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2014. – С. 47–50.
516. **Львов В.** Чернобыль: пять лет спустя / В. Львов // Правительств. вестн. – 1991. – № 17. – С. 8.
517. **Малишева М. Х.** Адаптація господарського законодавства у сфері ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС до законодавства Європейського Союзу як форма систематизації / Махира Хайдарівна Малишева // Держава і право. – 2013. – Вип. 62. – С. 369–377.
518. **Малишева М. Х.** Методологія систематизації господарського законодавства України у сфері ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС / М. Х. Малишева // Бюл. М-ва юстиції України. – 2012. – № 3. – С. 92–99.
519. **Малюга Л.** Становлення і розвиток законодавства про соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи / Л. Малюга // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Юрид. науки. – 2013. – Вип. 4. – С. 66–69. – Бібліогр. в кінці ст.
520. **Малюга Л. Ю.** Надання соціальних послуг громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: порівняльно-правовий аспект / Л. Ю. Малюга // Тенденції розвитку науки труд. права та права соц. забезпечення : зб. наук. пр. : матер. I міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 25-26 квіт. 2013 р.) / за ред. : М. І. Іншина,

- Н. М. Хуторяна, В. І. Щербини. – Київ : Ніка-Центр, 2013. – С. 531–535. – Бібліогр. в підрядк. прим.
521. **Масик К. І.** Відлуння чорнобильського вибуху : [бесіда з першим заст. Голови Ради Міністрів УРСР К. І. Масиком] // Уряд. кур'єр. – 1991. – № 8. – С. 1–2.
522. **Маслов М.** «Фонд друзів жертв Чорнобиля» засновано в США / М. Маслов // Вісті з України. – 1991. – № 21. – С. 6.
523. **Медведев Ж.** Чернобыль. 10 лет спустя / Ж. Медведев // Междунар. жизнь. – 1996. – № 5. – С. 72–77.
524. **Меншун В.** Такий гіркий, сумний, повчальний ювілей: До 10-ї річниці аварії на ЧАЕС / Валентина Меншун // Трибуна. – 1996. – № 3/4. – С. 4.
525. **Мілевський О. П.** Засоби подолання протидії розслідуванню злочинів, учинених у Чорнобильській зоні відчуження / Олександр Петрович Мілевський // Підприємництво, госп-во і право. – 2015. – № 5. – С. 78–81.
526. **Мілевський О.** Первинні процесуальні дії при розслідуванні злочинів, учинених у Чорнобильській зоні відчуження / Олександр Мілевський, Альона Мілевська // Підприємництво, госп-во і право. – 2015. – № 6. – С. 74–77.
527. **Мілевський О.** Початковий етап досудового розслідування злочинів, що вчиняються в чорнобильській зоні відчуження / Олександр Мілевський // Підприємництво, госп-во і право. – 2013. – № 1. – С. 138–141.
528. **Наука** для майбутнього: матеріали заключного акту незалежного громадського розслідування обставин, за яких сталася Чорнобильська катастрофа, та її наслідків / Вовченко В. та ін. // Уряд. кур'єр. – 2001. – 24 квіт. – С. 6.
529. **Наумов О.** Чорнобиль. Через десять років / О. Наумов // Юрид. вісн. України. – 1996. – № 13. – С. 14.

530. **Новий** погляд на наслідки Чорнобиля // Обрій ПІБ. – 2002. – № 2. – С. 1, 5.
531. **Ободовський І. А.** Чорнобильська катастрофа: соціальний аспект в контексті міжнародних відносин / І. А. Ободовський // Актуал. проблеми міжнар. відносин : зб. наук. пр. – Київ : Київ нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2004. – Вип. 50, ч. 1. – С. 63–66.
532. **Омельченко А.** Організаційно-правові засади надання Україні міжнародної фінансово-економічної допомоги для подолання наслідків аварії на Чорнобильській АЕС / Андрій Омельченко // Підприємництво, госп-во і право. – 2011. – № 6. – С. 160–163.
533. **Омельянець С.** Дозиметричне забезпечення управлінських рішень з питань мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи / С. Омельянець // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2004. – № 2. – С. 253–259.
534. **Опришко В.** Правові засоби забезпечення подолання наслідків Чорнобильської катастрофи / В. Опришко // Право України. – 2013. – № 5. – С. 381–389.
535. **Опришко В. Ф.** Правові Чорнобильські проблеми / В. Ф. Опришко // Прав. регулювання економіки. – Київ : КНЕУ, 2009. – № 9. – С. 5–27.
536. **Перегида Є.** Чорнобиль: безпечної сили не буває / Є. Перегида // Уряд. кур'єр. – 1995. – 18 листоп. – С. 5.
537. **Перелигін Є.** Унікальний механізм співробітництва. Політичні й економічні аспекти закриття ЧАЕС / Є. Перелигін // Політика і час. – 2001. – № 2. – С. 8–13.
538. **Пилип'юк Л.** Загальна характеристика системи державних органів влади, що забезпечують ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи / Ліна Пилип'юк // Вища шк. – 2011. – № 11. – С. 119–126.

539. **Пилип'юк Л.** Законодавство про ліквідацію наслідків катастрофи на ЧАЕС: проблеми та тенденції розвитку / Ліна Пилип'юк // Вища шк. – 2012. – № 2. – С. 109–115.
540. **Пиріг Л.** Політичні уроки Чорнобиля / Л. Пиріг // Ваше здоров'я. – 1996. – № 18. – С. 4.
541. **Пиріг Л.** «Усілівая режим секретності»: медичні і політичні уроки Чорнобильської катастрофи / Л. Пиріг // Укр. газ. – 1996. – № 8. – С. 3.
542. **Плющ І.** «Щоб вижити, людство має глибоко засвоїти уроки Чорнобиля» : [розмова з Головою Верховної Ради України І. Плющем / вів А. Михайленко] // Голос України. – 1994. – 26 квіт. (№ 77). – С. 2.
543. **Полешко А.** Міжнародна науково-практична конференція з правових проблем подолання наслідків Чорнобильської катастрофи : (нотатки з конференції) / А. Полешко // Право України. – 2011. – № 6. – С. 280–283.
544. **Поліщук В.** Екологічні наслідки тоталітаризму в Україні: що робити? : [Чорнобиль] / В. Поліщук, В. Багнюк // Визвол. шлях. – 1999. – Кн. 1. – С. 67–74.
545. **Послання** Генерального секретаря ООН Переса де Куельяра у зв'язку з п'ятою річницею аварії на Чорнобильській АЕС // Літ. Україна. – 1991. – 1 трав.
546. **Приполова Л.** До питання про особливості законодавчого регулювання статусу території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи / Людмила Приполова // Віче. – 2013. – № 8. – С. 23–24.
547. **Приходько О.** У світлі розширення ЄС і в тіні Чорнобиля: [ядерна енергетика] / О. Приходько // Дзеркало тижня. – 2004. – 15 трав. – С. 8.

548. **Пріцкер В.** По кому подзвін Чорнобиля? / В. Пріцкер // Дзеркало тижня. – 2001. – № 17. – С. 1, 13.
549. **Проблеми** Чорнобиля : [ряд ст.] // Доп. АН України. – 1992. – № 1. – С. 116–164.
550. **Пшеничников Б.** Черная быль: продолжение следует? / Б. Пшеничников // Комсом. знамя. – 1991. – 26 апр.
551. **Романенко А.** Чорнобильський вузол / А. Романенко // Політика і час. – 1993. – № 6. – С. 22–29.
552. **Сищук О.** Голова Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Анатолій Семинога: "Екологічні проблеми "консервували" через брак коштів" / Олексій Сищук // Віче. – 2012. – № 5. – С. 44–45.
553. **Смага В.** Радіоактивний барометр: Майбутнє країни в світлі дискусій про проблему Чорнобильської АЕС / В. Смага // Зел. світ. – 1996. – № 3. – С. 3.
554. **Соломатін Ю.** З аварією на ЧАЕС все зрозуміло? / Ю. Соломатін // Уряд. кур'єр. – 2001. – 21 квіт. – С. 7.
555. **Солошенко Н.** Чорнобильська проблема в міжнародному вимірі / Наталя Солошенко // Віче. – 2011. – № 7. – С. 31–33.
556. **Сорока М.** Коли мирний атом виходить з-під контролю / М. Сорока // Уряд. кур'єр. – 2006. – 21 квіт. – С. 6–7.
557. **Сотников В.** Чорнобиль і міжнародна солідарність / В. Сотников // Політика і час. – 1993. – № 4. – С. 29–32.
558. **Сподівання** на підтримку міжнародної спільноти справдились : на донорській конференції зі збору додаткових коштів на фінансування чорнобильських проектів зібрано близько 550 млн. євро // Зовн. справи. – 2011. – № 4. – С. 5.

559. **Уваров Б.** Зона забвения: [расследование причин Чернобыльской катастрофы] / Б. Уваров // Труд. – 1995. – 25 янв. – С. 2.
560. **Холоша В.** Невигойна рана Чорнобиля: [інтерв'ю з міністром України у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС В. Холошею / взяла В. Кокіна] // Уряд. кур'єр. – 1996. – 6 лют. – С. 6.
561. **Холоша В.** Чорнобильське десятиріччя... І тризна, і спонукання до нових дій / В. Холоша // Голос України. – 1996. – 19 берез. – С. 3.
562. **Цимбал П.** Детермінанти злочинів, що вчиняються в зоні ЧАЕС, як елемент забезпечення розслідування / Петро Цимбал, Олександр Мілевський // Підприємництво, госп-во і право. – 2013. – № 2. – С. 27–31.
563. **ЧАЕС** закрили і ... забули? / підгот. Ю. Сафонов // Дзеркало тижня. – 2001. – 21 квіт. – С. 14.
564. **ЧАЕС** після закриття... / підгот. Я. Гальченко // Голос України. – 2001. – 13 берез. – С. 8.
565. **Чернобыль** пять лет спустя // За рубежом. – 1991. – № 20. – С. 44.
566. **Чорнобиль** вчора, сьогодні... а завтра: [проблеми Чорнобильської катастрофи] // Рад. Україна. – 1991. – 26 квіт.
567. **Чорнобиль:** десять років після катастрофи / прес-служба Кабміну України // Уряд. кур'єр. – 1996. – 25 квіт. – С. 5.
568. **Чорнобиль:** ядерна лабораторія? // Голос України. – 1991. – 18 черв.
569. **Чорнобильська** катастрофа: людям потрібні не слова, а правда // Уряд. кур'єр. – 2006. – 26 квіт. – С. 1, 3.
570. **Чубенко А.** Напрями вдосконалення правової регламентації функцій Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської

катастрофи / Антон Чубенко // Підприємництво, госп-во і право. – 2005. – № 10. – С. 105–106.

571. **Чубенко А.** Підвищення ефективності правового регулювання статусу міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи / Антон Чубенко // Підприємництво, госп-во і право. – 2005. – № 12. – С. 112–114.

572. **Щербак Ю.** Чорнобиль і навколо / Ю. Щербак // Демократ. Україна. – 1992. – 25 квіт.

573. **Яворівський В.** Під чорнобильським хрестом / В. Яворівський // Кур'єр ЮНЕСКО. – 1991. – № 4. – С. 45–47.

574. **Яворівський В.** Правда Чорнобиля: [виступ члена Президії Верховної Ради України з висновками тимчасової депутатської комісії по розслідуванню комплексу подій, пов'язаних з аварією на Чорнобильській АЕС] / В. Яворівський // Голос України. – 1991. – 14 груд.

575. **Яворівський В.** Чорнобиль: стрес чи світова катастрофа? : [незалежні міжнар. експерти МАГАТЕ поставили під сумнів оцінки наслідків аварії на Чорнобил. АЕС України] / В. Яворівський, Г. Готовчиць // Рад. Україна. – 1991. – 11 черв.

## **8. Соціально-економічні проблеми та соціальний захист населення**

576. **Авдєєва М. С.** Досвід проектування та будівництва під час переселення постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи / М. С. Авдєєва // Проблеми розвитку міськ. середовища : наук.-техн. зб. – Київ : НАУ, 2012. – Вип. 8. – С. 3–7. – Бібліогр. в кінці ст.

577. **Амджадін Л.** Постчорнобильський соціум: ризики та шанси виживання / Л. Амджадін // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. – 2006. – № 4. – С. 126–146.

578. **Барановська Н. П.** Вплив Чорнобильської катастрофи на трансформаційні процеси у суспільстві (до 25-річчя трагічних подій) / Н. П. Барановська // Укр. іст. журн. – 2011. – № 2. – С. 123–142.
579. **Барановська Н.** Закриття ЧАЕС як політична і соціально-економічна проблема України та світової спільноти / Н. Барановська // Історія України. – 2003. – № 17. – С. 1–5 ; № 18. – С. 9–12.
580. **Барановська Н. П.** Суспільний вимір чорнобильської катастрофи / Н. П. Барановська // Укр. іст. журн. – 2006. – № 2. – С. 129–145.
581. **Богатюк О.** Чорнобильські пенсії / Олена Богатюк // Вісн. Пенс. фонду України. – 2014. – № 4. – С. 24–25.
582. **Буга О.** Призначення пенсій Чорнобильцям / О. Буга // Чернівці. – 2011. – 28 квіт. (№ 18). – С. 7.
583. **Готовчиц Г. О.** В радіаційному окропі: [інтерв'ю з міністром України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС Г. О. Готовчицем / взяли В. Ковальчук, М. Прилуцький] // Зел. світ. – 1992. – № 13.
584. **Жарова Л.** Косвенные ущербы катастрофы на ЧАЭС : социально-экономическая динамика / Любовь Жарова, Е. Хлобыстов // Економіст. – 2012. – № 3. – С. 70–73. – Библиогр. в конце ст.
585. **Життєво** важливі питання вирішуватимуть спільно : [про чорнобильців Чернівців] // Чернівці. – 2013. – 21 листоп. (№ 47). – С. 4.
586. **Кобилюк М.** Пільговики збунтувалися : [про протести буковин. чорнобильців] / М. Кобилюк // Мол. буковинець. – 2011. – 18–19 листоп. (№ 130). – С. 1, 2.

587. **Кобилюк М.** Чорнобильці досі чекають на квартири : [про чорнобильців, що мешкають у Чернівцях] / М. Кобилюк // Мол. буковинець. – 2011. – 22-23 квіт. (№ 45). – С. 4.
588. **Ковальчук В.** Спільна тривога, спільна турбота : [інтерв'ю з нач. відділу міжнар. зв'язків Міністерства України у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС Василем Ковальчуком] // Політика і час. – 1996. – № 3. – С. 46–50.
589. **Концепція** проживання населення України на територіях з підвищеними рівнями радіоактивного забруднення внаслідок катастрофи на Чорнобил. АЕС // Голос України. – 1991. – 6 лют.
590. **Корпан М.** Дітям-чорнобильцям збільшать виплати / М. Корпан // Мол. буковинець. – 2011. – 18-19 квіт. (№ 43). – С. 3.
591. **Кострома В.** "Пам'ятаю ті суворі дні" : [як буковинці будували житло для постраждалих в чорнобил. зоні] / В. Кострома // Буковина. – 2011. – 29 квіт. (№ 33). – С. 3.
592. **Кулиняк Д.** Самогубці чи люди майбутнього?: Несподіваний погляд на болючу проблему [місцевих жителів Чорнобильщини, які після примусової евакуації нелегально повернулися в рідний край] / Д. Кулиняк // Сіл. вісті. – 1996. – 26 квіт. – С. 2.
593. **Куценко В.** Чорнобильська зона: соціально-економічні проблеми та шляхи їх розв'язання : міжнар. наук.-практ. конф. / В. Куценко // Економіка України. – 2008. – № 8. – С. 90–92.
594. **Макаренко Г.** Постраждалі та ліквідатори: в океані проблем / Г. Макаренко // Юрид. вісн. України. – 2006. – 22–28 квіт. – С. 6.
595. **Малиновський А. С.** Проблеми соціально-економічної адаптації населення радіаційно забруднених територій / А. С. Малиновський, Л. Д. Павловська // Економіка АПК. – 2006. – № 6. – С. 132–140.
596. **Малиновський А. С.** Системне відродження забруднених територій: теорія, методологія, інституціоналізм / А. С. Малиновський // Економіка АПК. – 2007. – № 1. – С. 58–65.

597. **Малиновський А.** Соціально-економічне середовище регіону радіоактивного забруднення / А. Малиновський // Економіка України. – 2006. – № 5. – С. 72–81.
598. **Малюга Л. Ю.** Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : монографія / Леся Юріївна Малюга ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Хай-Тек Прес, 2013. – 263 с. – Бібліогр.: с. 226–263.
599. **Міністерство України** з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи // Безпека життєдіяльності. – 2008. – № 9/10. – С. 17.
600. **Міська** влада готова до постійного діалогу з чорнобильцями // Чернівці. – 2012. – 26 квіт. (№ 17). – С. 2.
601. **Охріменко О.** Щодо перерахунку мінімального розміру пенсії чорнобильцям / Олена Охріменко // Праця і зарплата. – 2015. – 7 жовт. (№ 37). – С. 7.
602. **Поліщук О.** Пенсії чорнобильцям: призначення потерпілим і ліквідаторам / Олена Поліщук // Буков. вісн. держ. служби та місц. самоврядування. – 2011. – № 2. – С. 25–26.
603. **Посвідчення** чорнобильцям // Робітнича газ. – 1991. – 25 черв.
604. **Розпутній М. В.** Зміни в землекористуванні територій, що постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС / М. В. Розпутній // Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія : Агрономія. – Київ, 2012. – Вип. 176. – С. 197–201 : табл. – Бібліогр. в кінці ст.
605. **Соціально-економічний** розвиток територій, що постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС: проблеми та шляхи їх подолання : аналіт. доп. / [Ю. М. Скалецький, Л. Д. Яценко ; за заг. ред. О. В. Литвиненка] ; Нац. ін-т стратег. дослідж. – Київ : НІСД,

2011. – 68 с. : рис., табл. – В кн. також: Матеріали засідання "круглого столу".
606. **Статус** чорнобильців мають 20 тисяч буковинців : [статистика] // Доба. – 2012. – 15 берез. (ч. 11). – С. 5.
607. **Столяров Г.** Чернобыльская катастрофа: проблемы социальной защиты граждан и пути их решения в Республике Беларусь / Г. Столяров // Економіка АПК. – 2001. – № 12. – С. 101–103.
608. **Требик Т.** Річницю відзначать, але проблеми залишаються : [про проблеми соц. захисту чорнобильців] / Тетяна Требик // Буковина. – 2014. – 25 квіт. (№ 31). – С. 2.
609. **Фурдичко О.** Соціально-економічні умови ведення сільського господарства на радіоактивно забруднених землях Київського Полісся / Орест Фурдичко, Ольга Гриник // Економіст. – 2015. – № 7. – С. 23–26.
610. **Чорна А.** На вирішення житлових проблем "чорнобильців" Буковини буде виділено 320 тисяч гривень / А. Чорна // Свобода слова. – 2012. – 12 квіт. (ч. 15). – С. 3.
611. **Щодо** програми безпечного ведення сільськогосподарського виробництва на територіях, забруднених радіонуклідами внаслідок Чорнобильської катастрофи / С. Ю. Булигін, Б. С. Прістер, О. І. Фурдичко, О. І. Дутов // Вісн. аграр. науки. – 2012. – № 5. – С. 53–57.

## **9. Радіоекологічні дослідження та ядерна безпека в зоні**

612.  **$^{137}\text{Sc}$**  та  **$^{90}\text{Sr}$**  у воді водойми-охолоджувача ЧАЕС / В. В. Канівець, С. І. Кіреєв, Г. В. Лаптев [та ін.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 4. – С. 370–379.
613. **Азаров С. І.** Екологічна безпека при знятті з експлуатації Чорнобильської АЕС / С. І. Азаров, О. В. Святун, Г. А. Сорокін

// Екологія і ресурси : зб. наук. пр. Ін-ту проблем нац. безпеки. – Київ, 2004. – Вип. 10. – С. 72–76.

614. **Альохіна С. В.** Тепловий стан вентильованих контейнерів із тепловиділяючими збірками реактора ВВЕР-1000 / С. В. Альохіна, В. М. Голощапов, А. О. Костіков // Проблеми безпеки атом. електростанцій і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 36–41.
615. **Арясов П. Б.** Розробка, організація та впровадження програми моніторингу радіоактивних аерозолів із застосуванням персональних пробовідбірників аерозолів та імпакторів при проведенні робіт на Об'єкті "Укриття" / П. Б. Арясов, С. Ю. Нечаєв, Н. Я. Циганков // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія: Фізика. – Ужгород : Говерла, 2009. – Вип. 24. – С. 13–21.
616. **Багатодетекторна** установка для вимірювання кутових розподілів інтенсивності гамма-випромінювання у важких радіаційних умовах / В. Г. Батій, О. А. Правдивий, І. М. Копанець, М. О. Кочнев // Проблеми безпеки атом. електростанцій і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 104–108.
617. **Барановська Н. П.** Об'єкт "Укриття": наукові дослідження останнього десятиліття / Н. П. Барановська // Укр. іст. журн. – 2001. – № 3. – С. 91–104.
618. **Барановська Н. П.** Про деякі аспекти участі науковців НАН України в мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи / Н. П. Барановська // Укр. іст. журн. – 2009. – № 3. – С. 147–157.
619. **Батій В. Г.** Досвід застосування математичного моделювання в роботах по забезпеченню радіаційної безпеки / В. Г. Батій, Ю. І. Рубежанский, А. О. Сізов // Проблеми безпеки атом. електростанцій і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 93–103.

620. **Біологічна** індикація впливу виробничих умов на персонал Державного спеціалізованого підприємства по поводженню з радіоактивними відходами і дезактивації "Комплекс" у зоні відчуження ЧАЕС / Л. В. Тарасенко, Т. В. Циганок, Л. К. Бездробна [та ін.] // Ядер. фізика та енергетика. – 2013. – Т. 14, № 1. – С. 75–80.
621. **Бликс Х.** Правда и только правда : [о проведении комплекс. исслед. в р-нах, пострадавших от аварии на Чернобыл. АЭС : беседа с ген. дир. МАГАТЭ Х. Бликсом / зап. В. Губарев, И. Мельников] // Правда. – 1990. – 15 июня. – С. 5.
622. **Борзилов В. А.** Моделирование и прогноз радиационной обстановки на реках аварийной зоны Чернобыльской АЭС / В. А. Борзилов, Ю. С. Седунов // Докл. АН СССР. – 1988. – Т. 301, № 4. – С. 826–829.
623. **Бужиевская Т. И.** О генетических исследованиях аварии на Чернобыльской АЭС / Т. И. Бужиевская, Т. Л. Чайковская // Докл. АН Украины. – 1994. – № 1. – С. 77–80.
624. **Булигін С. Ю.** Наукове забезпечення радіаційного моніторингу сільськогосподарського виробництва на території, забрудненій унаслідок Чорнобильської катастрофи / С. Ю. Булигін, О. І. Дутов // Агроекол. журн. – 2013. – № 1. – С. 5–9.
625. **Выщелачивание** радионуклидов из частиц ядерного топлива и реакторного графита, выделенных из проб 30-километровой зоны Чернобыльской АЭС / В. А. Авдеев, А. С. Кривохатский, В. Г. Савоненков, Е. А. Смирнова // Радиохимия. – 1990. – Т. 32, вып. 2. – С. 55–59.
626. **Выщелачивание** радионуклидов растворами различного состава из проб почвы, отобранных в районе Чернобыльской АЭС, в 1986 г. / В. А. Авдеев, Е. И. Бирюков, А. С. Кривохатский и др. // Радиохимия. – 1990. – Т. 32, вып. 2. – С. 59–64.

627. **Гаргер Е. К.** К оценке параметров ветрового подъема радионуклидов в зоне Чернобыльской атомной электростанции / Е. К. Гаргер, Г. П. Жуков, Ю. С. Седунов // Метеорология и гидрология. – 1990. – № 1. – С. 5–10.
628. **Исследование** содержания радионуклидов в топливосодержащих образцах из 4-го энергоблока ЧАЭС / Д. М. Бондарьков, М. В. Желтоножская, Н. В. Кулич, А. Максименко // Щорічник – 2012. – Київ : ІЯД, 2013. – С. 125. – Библиогр. в конце ст.
629. **Исследование** угловых и энергетических характеристик / В. Г. Батий, С. И. Глебкин, А. М. Карташов [и др.] // Проблеми безпеки атом. електростанцій і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 109–114.
630. **Итоги** экспериментальных радиобиологических исследований в 10-километровой зоне аварии на ЧАЭС / И. И. Пелевина, И. Н. Рябов, И. А. Рябцев и др. // Радиобиология. – 1991. – Т. 31, вып. 4. – С. 467–480.
631. **Кедровська Ю.** Новий ковпак над аварійним блоком розпочнуть будувати 26 квітня / Юлія Кедровська // Віче. – 2012. – № 7. – С. 26–27.
632. **Кориневський М.** Про розрахунок статичної діелектричної сприйнятливості лапоподібних паливовмісних матеріалів об'єкта «Укриття» / М. Кориневський // Вісн. Нац. ун-ту "Львівська політехніка". – Львів, 2006. – № 566: Фіз.-мат. науки. – С. 24–30.
633. **Коробова Е. М.** Ландшафтно-геохимические исследования миграции радионуклидов Чернобыльского происхождения: [по материалам Всесоюз. совещ. Суздаль, нояб. 1989] / Е. М. Коробова, Л. М. Хитров // Геохимия. – 1990. – № 10. – С. 1514–1520.
634. **Косарчук О. В.** Динаміка ефективності довготривалого застосування контрзаходів на радіоактивно забруднених територіях

- у віддалений період після аварії на ЧАЕС / О. В. Косарчук, М. М. Лазарєв, О. М. Кадигріб // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 3. – С. 285–293.
635. **Круковський П. Г.** Аналіз термогазодинамічного стану Нового безпечного конфайнменту і об'єкта "Укриття" : за матер. наук. повідомл. на засід. Президії НАН України 15 січня 2014 року / Павло Григорович Круковський // Вісн. НАН України. – 2014. – № 3. – С. 13–19.
636. **Крупка Ю. М.** Ядерна енергетика: аргументи pro і contra / Юрій Миколайович Крупка // Вісн. НАН України. – 2005. – № 4. – С. 24–29.
637. **Крюченко В. А.** Некоторые результаты радиоэкологических исследований в Киеве после чернобыльской аварии / В. А. Крюченко // Геол. журн. – 1991. – № 2. С. 43–49.
638. **Матвеева И. В.** Анализ и оценка радиоэкологических контрмер на основе теории радиоемкости (проблемы и перспективы) / И. В. Матвеева // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 3. – С. 306–311.
639. **Метод** идентификации симптомов запроектных аварий на ядерных энергоустановках / В. И. Скалозубов, В. Н. Колыханов, Н. И. Власенко, А. В. Шавлаков // Проблемы безпеки атом. електростанцій і Чорнобиля : наук.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 8–13.
640. **Методика** картографування ландшафтів та їх антропогенних змін для радіоекологічної ГІС Чорнобильської зони відчуження / Л. Ю. Сорокіна, Р. Ф. Зарудна, М. Ф. Петров, Н. І. Назарчук, В. С. Давидчук // Укр. геогр. журн. – 2011. – № 4. – С. 3–12.
641. **Михайлик В. Б.** Дослідження термостимульованої люмінесценції природних кварцових включень у силікатній цеглі з метою реконструкції поглинутої дози в районах з радіоактивним

- забрудненням внаслідок Чорнобильської катастрофи / В. Б. Михайлик, І. К. Бейліфф // Укр. фіз. журн. – 2006. – Т. 51, № 5. – С. 467–474.
642. **Мониторинг** аэрозольной обстановки в некоторых подреакторных помещениях объекта «Укрытие» / В. П. Бадовский, А. А. Ключников, Т. А. Кравчук [и др.]. – Чернобыль, 2008. – 16 с.
643. **Обращение** с высокоактивными отходами на ЧАЭС / В. Г. Батий, О. А. Кафтанатина [и др.] // Проблемы безопасности атом. электростанций и Чернобыля : науч.-техн. зб. – 2009. – Вип. 11. – С. 75–83.
644. **Одинцов А. А.** Растворимость радиоактивных аэрозолей объекта «Укрытие» в имитаторе легочной жидкости / Алексей Алексеевич Одинцов, Б. И. Огородников. – Чернобыль, 2008. – 15 с. : ил.
645. **Олтаржевський Д.** Безробітний атом : [закриття Чорнобильської АС] / Д. Олтаржевський // Уряд. кур'єр. – 2000. – 15 груд. – С. 2–3.
646. **Очистка** трапных вод и кубовых остатков от органических соединений, трансураниевых элементов и урана на Чернобыльской атомной электростанции / Л. И. Руденко и др. // Наука та інновації. – 2014. – Т. 10, № 3. – С. 17–27.
647. **Пашинський В.** Конфайнмент на ЧАЕС – спасіння чи чергова загроза? / Володимир Пашинський // Охорона праці. – 2012. – № 4. – С. 56–57.
648. **Орлов О. О.** Мета, завдання і методи радіоекологічних досліджень у природних заповідниках України, які зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи / О. О. Орлов // Заповід. справа в Україні. – 1998. – Т. 4, вип. 2. – С. 65–68.
649. **Оценка** влияния погодных условий на характеристики радиоактивного аэрозоля в вентиляционной системе "Байпас" объекта "Укрытие" за период 2003-2012 гг. / Ю. В. Хомутинин,

- В. П. Процак, В. Е. Хан, Б. И. Огородников // Ядер. фізика та енергетика. – 2015. – Т. 16, № 1. – С. 77–84.
650. **Радіобіологічні** та радіоекологічні дослідження Чорнобильської катастрофи вченими НАН України / Д. М. Гродзинський [та ін.] // Вісн. НАН України. – 2012. – № 6. – С. 30–40.
651. **Руденко Л. І.** Міграція радіонуклідів з об'єкта "Укриття" : Наукові засади очищення рідких радіоактивних відходів від органічних речовин і трансуранових елементів / Леонід Іванович Руденко, В. Хан, В. Кухар // Вісн. НАН України. – 2008. – № 4. – С. 10–23.
652. **Соботович Е.** Ядерна енергетика і наслідки Чорнобильської катастрофи / Е. Соботович, Р. Белєвцев // Вісн. НАН України. – 2009. – № 4. – С. 29–39.
653. **Современное** гидробиологическое и радиоэкологическое состояние водоема-охладителя Чернобыльской АЭС / Д. И. Гудков, А. А. Протасов, В. И. Щербак [и др.] // Доп. НАН України. – 2015. – № 1. – С. 173–179.
654. **Статистический** анализ характеристик радиоактивного аэрозоля в вентиляционной системе "Байпас" объекта "Укрытие" за период 2003-2012 гг. / Ю. В. Хомутинин, В. П. Процак, В. Е. Хан, Б. И. Огородников // Ядер. фізика та енергетика. – 2014. – Т. 15, № 4. – С. 380–388.
655. **Сукманська Н.** Під кодовою назвою «Вектор»: [проблема буд-ва підприємства по перероб. й похованню радіоакт. відходів у тридцятикілометр. зоні Чорнобил. АЕС] / Н. Сукманська // Наука і сусп-во. – 1989. – № 12. – С. 28–31.
656. **Сучасний** етап мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи / С. Ю. Булигін, О. І. Бондар, О. І. Дутов, В. О. Кашпаров // Вісн. аграр. науки. – 2012. – № 7. – С. 54–57.
657. **Талерко Н. Н.** Восстановление параметров чернобыльского

выброса по измерениям мощности экспозиционной дозы в г. Припять / Н. Н. Талерко // Ядер. фізика та енергетика. – 2010. – Т. 11, № 2. – С. 169–177.

658. **Техногенні** радіонукліди аварійного викиду ЧАЕС та їхні фізико-хімічні форми / А. І. Липська, В. І. Ніколаєв, В. А. Шитюк, Н. В. Куліч // Ядер. фізика та енергетика. – 2015. – Т. 16, № 3. – С. 282–286.

659. **Трофименко А. П.** Технические, социально-экономические, радиоэкологические и медицинские аспекты работ, выполненных в мире за 1986-1997 гг. в связи с Чернобыльской аварией / Аркадий Павлович Трофименко, Ж. И. Писанко, О. М. Куправа. – Киев : [б. и.], 1999. – 15 с.

## **10. Вшанування пам'яті, річниці**

660. **Відзначення** 21-ої річниці Чорнобильської трагедії // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 5. – С. 32.

661. **Відкрили** пам'ятник ліквідаторам [у м. Хотині] // Буковина. – 2011. – 29 квіт. (№ 33). – С. 2.

662. **Відкрито** пам'ятний знак "Ліквідаторам-чорнобильцям Хотинщини" // Свобода слова. – 2011. – 28 квіт. (ч. 17). – С. 2.

663. **Вітаємо** з нагородою : [орден "За мужність" III ст. В. Кушнірюку, ліквідатору ЧАЕС] // Буковина. – 2012. – 27 квіт. (№ 33). – С. 2.

664. **Вшанували** ліквідаторів аварії на ЧАЕС : [про зустріч керівників обл. та Чернівців з представниками Чорнобил. ГО] // Буковина. – 2015. – 18 груд. (№ 51). – С. 2.

665. **Герой** одержав орден : [орден "За мужність" 3-го ст. ліквідатору аварії на ЧАЕС В. Кушнірюку] // Буковина. – 2012. – 11 трав. (№ 36). – С. 2.

666. **Гончар І.** Відлуння на белебні : [вшанування ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС та поета Дмитра Михайловича Цілуйка в міськ. музеї Новодністровська] / Інна Гончар // Буковин. віче. – 2012. – 28 груд. (№ 53). – С. 4.
667. **Коноплянко Ю. Б.** Методичні рекомендації стосовно вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС / Ю. Б. Коноплянко // Освіта Буковини. – 2013. – 23 квіт. (№ 16). – С. 5.
668. **Мельник А. М.** Шана та вдячність ліквідаторам Чорнобильської катастрофи / А. М. Мельник // Безпека життєдіяльності. – 2009. – № 12. – С. 3–4.
669. **Barbuța S.** La Costiceni a fost omagiat lichidatorul catastrofei de la Cernobyl : [в с. Костичани Новосел. р-ну вшанували пам'ять ліквідаторів Чорнобил. катастрофи] / Sergiu Barbuța // Zorile Bucovinei. – 2014. – 2 mai. (nr. 25). – P. 2.

#### **11. Виховні заходи, розробки уроків, сценарії, виставки**

670. **Аністратенко А.** Загиблим – шана, живим – допомога : [про експозицію до 25-річчя аварії на ЧАЕС у музеї пожеж.-рятув. справи при МНС] / А. Аністратенко // Буковина. – 2011. – 29 квіт. (№ 33). – С. 3.
671. **Банарь О.** Гіркий полин Чорнобиля : [про захід у філіалі № 4 Чернів. ЦБС] / О. Банарь // Чернівці. – 2011. – 5 трав. (№ 19). – С. 15.
672. **Бужак Г. Д.** Трагедія Чорнобиля – біль нашого народу : [розробка уроку] / Г. Д. Бужак // Освіта Буковини. – 2014. – 8 квіт. (№ 12–13). – С. 6–7.
673. **Вербицький В. В** Роль позашкільних закладів у подоланні негативних наслідків Чорнобиля / В. В Вербицький // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 3. – С. 42–43.

674. **Є місце** для подвигу : [урок пам'яті до Дня вшанування ліквідаторів аварії на Чорнобил. АЕС] // Буковина. – 2012. – 18 груд. (№ 97). – С. 2.
675. **Єдиний** урок пам'яті : [26 квітня 2014 р. виповнюється 28 років від дня однієї з найбільш техногенних аварій в історії людства – катастрофи на Чорнобильській атомній електростанції (АЕС)] // Освіта Буковини. – 2014. – 17 квіт. (№ 14–15). – С. 1.
676. **Єрмакова В. В.** Чорнобиль: два кольори : [вихов. бібл. година] / В. В. Єрмакова // Шкільна бібліотека. – 2012. – № 5. – С. 108–109.
677. **Жуковська І. Я.** Лінійка "Чорнобиль – наш біль" / І. Я. Жуковська // Вихов. робота в шк. – 2011. – № 3. – С. 41.
678. **Зайцева Т. С.** Дзвони Чорнобиля і Хіросіми : [вихов. захід] / Т. С. Зайцева // Позакл. час. – 2011. – № 4. – С. 65–70.
679. **Королевська А.** Чорнобильська трагедія – тяж потоп : [про Нац. музей "Чорнобиль" м. Київ] / А. Королевська // Дивослово. – 2001. – № 4. – С. 62–63.
680. **Кукурудз В.** Відлуння Чорнобиля : [про вист. у Чернів. краєзн. музеї в день 25-х роковин ядер. катастрофи у Чорнобилі] / В. Кукурудз // Чернівці. – 2011. – 28 квіт. (№ 18). – С. 3.
681. **Лепілка О. Г.** Чорнобиль – біль душі людської : [сценарій заходу] / О. Г. Лепілка // Шк. б-ка. – 2013. – № 5/6. – С. 40–48.
682. **Лозинська О.** Гіркий полин твоєї долі, Україно... : сценарій вечора-реквієму до 28-ї річниці Чорнобил. катастрофи / О. Лозинська // Вихов. робота в шк. – 2014. – № 3. – С. 32–41.
683. **Прибисько В. М.** Вчимося жити на землі : [щоріч. конкурс чернігів. школярів, присвяч. 25-річчю Чорнобил. трагедії] / В. М. Прибисько // Безпека життєдіяльності. – 2011. – № 1. – С. 2–3.
684. **Романчук А. В.** Чорнобиль: гірка зірка полин : [вихов. бібл. година] / А. В. Романчук // Шк. б-ка. – 2012. – № 5. – С. 109–110.

685. **Стежинками** Чорнобильського лиха / підгот. текст Ю. Чабан // Шк. б-ка. – 2015. – № 3. – С. 49–50.
686. **Тюх М. І.** Дзвони Чорнобиля : [вихов. бібл. година] / М. І. Тюх // Шк. б-ка. – 2012. – № 5. – С. 111–112.
687. **Хібовська Л. Ф.** Чорнобильський дзвін : [сценарій заходу] / Л. Ф. Хібовська // Освіта Буковини. – 2013. – 23 квіт. (№ 16). – С. 6.
688. **Чорна** трагедія на кольоровій землі // Шк. б-ка. – 2014. – № 4. – С. 44–45.
689. **Чорнобиль** не має минулого часу : [сценарій заходу] // Освіта Буковини. – 2014. – 17 квіт. (№ 14–15). – С. 2.
690. **Чорнобиль** очима бібліотек : [вихов. заходи в б-ках України] // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 4. – С. 25.

## **12. Чорнобиль в літературі**

691. **Біденко М.** Оксамитовий сезон 1986-го. Чорнобиль і його солдати : публіцистика / Михайло Біденко // Березіль. – 2012. – № 3/4. – С. 2–40.
692. **Бойко Л.** Документально-художня епіка Чорнобиля / Л. Бойко // Рад. літературознавство. – 1988. – № 3. – С. 3–15.
693. **Гейл Р. П.** Останнє попередження: Спадщина Чорнобиля : докум. повість / Роберт Питер Гейл, Томас Гаузер ; пер. з англ. В. Романець. – Київ : Молодь, 1989. – 160 с.
694. **Гірник П.** Згадуємо Чорнобиль : [вірш] / Павло Гірник // Дивослово. – 2014. – № 4. – С. 29.
695. **Гоцинець І.** Чорнобиль у поетичній картині Бориса Олійника / І. Гоцинець // Вивч. укр. мову та літ. – 2012. – № 15. – С. 26–29.
696. **Гоцинець І.** Чорнобиль як словесний образ в українській поезії кінця ХХ століття / І. Гоцинець // Вивч. укр. мову та літ. – 2011. – № 13. – С. 4–6.

697. **Губарєв В.** Заграва над Прип'яттю: урив. з нової кн. / Володимир Губарєв // Трибуна лектора. – 1988. – № 4. – С. 45–46.
698. **Губарєв В. С.** Зарево над Прип'яттю: Записки журналіста / Владимир Степанович Гебарєв. – Москва : Мол. гвардія, 1987. – 240 с. : ил.
699. **Гуцало Є. П.** Скажений чорнобильський собака : вибр. твори / Євген Пилипович Гуцало. – Київ : Знання України, 2014. – 221 с. – (Серія "Скарби").
700. **Дзюба І.** Музи не мовчать: Перші епіч. твори про Чорнобил. трагедію / І. Дзюба // Вітчизна. – 1988. – № 6. – С. 157–166.
701. **Драч І.** Чорнобильська мадонна : поема / Іван Драч // Вітчизна. – 1988. – № 1. – С. 42–62.
702. **Епіка** Чорнобиля: із засід. творчого об'єднання критиків Київ. орг. СПУ : [про худож. осмислення Чорнобил. трагедії] // Правда. – 1987. – 13 серп. – С. 2.
703. **Єременко О. Р.** Не відболить: чорнобильська нота української поезії / О. Р. Єременко, І. Гавриленко // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2013. – № 4. – С. 2–3.
704. **Завгородній Ю.** Із Чорнобильського циклу «Зона поза часом» : [поезії] / Юрій Завгородній // Сучасність. – 2006. – № 4. – С. 53–60.
705. **Заярна І.** Трагедійна сила документа : [«Чорнобиль» Ю. Щербака, «Чорнобильський зошит» І. Медведєва, «Чорнобиль очима киянина» С. Склєра] / І. Заярна ; передм. А. В. Кулінича // Слово і час. – 1990. – № 4. – С. 45–49.
706. **І лине** Чорнобильський дзвін : [вірші] // Шк. б-ка. – 2014. – № 4. – С. 46.
707. **Лепин Г.** Память Чернобыля / Г. Лепин ; предисл. Ю. Щербака // Радуга. – 1990. – № 4. – С. 87–100.

708. **Махазьок В. І.** Чорнобиль – наша печаль і скорбота" (відображення трагедії в поезії, прозі, кіно) / В. І. Махазьок // Шк. бібліотекар. – 2016. – № 2. – С. 2–7.
709. **Машарова Я.** Тривожна зона Полісся : [екол. пробл. в літ. творах] / Я. Машарова // Жовтень. – 1988. – № 9. – С. 107–110.
710. **Медведев Г.** Чернобыльская тетрадь / Г. Медведев ; вступ. С. Залыгина, А. Сахарова // Новый мир. – 1989. – № 6. – С. 3–108.
711. **Михайленко А.** Чорнобиль: реконструкція болю : повість-есе / Анатолій Михайленко // Київ. – 2012. – № 5. – С. 139–155.
712. **Михайлин І.** Подорож у прірву і назад : [чорнобильська катастрофа в романі Ганни Ткаченко "І засурмив третій ангел"] / Ігор Михайлин // Кур'єр Кривбасу. – 2014. – № 293–295. – С. 377–382.
713. **Моренець В.** Поетична епіка Чорнобиля / В. Моренець // Рад. літературознавство. – 1987. – № 12. – С. 3–15.
714. **Наші** прозріння ми назвемо чорнобильським досвідом...: діалог письменниці Світлани Йовенко і кінорежисера-документаліста Роллана Сергієнка // Слово Просвіти. – 1996. – Чис. 4. – С. 8–10.
715. **Олійник Б.** Чорнобиль. Третій ядерний удар / Б.Олійник // Дніпро. – 2002. – № 5/6. – С. 133–136.
716. **Павлишин М.** Чорнобильська тема і проблеми жанру / М. Павлишин // Укр. література : матер. І конгр. Міжнар. асоціації українців (Київ, 27 сенрп. – 3 верес. 1990 р.). – Київ, 1995. – С. 84–93.
717. **Петруччі М.** Важка вода : вибрані поезії про Чорнобиль / Маріо Петруччі ; з англ. пер. Олексій Гавриленко // Всесвіт. – 2011. – № 3/4. – С. 5–19.
718. **Сулима М.** Книжка з "чорнобильської бібліотеки" : [Чорнобильська трагедія у творах С. Йовенко] / Микола Сулима // Дивослово. – 2015. – № 9. – С. 61–63.

719. **Тараканов Н. Д.** Две трагедии XX века : [взрыв ядер. реактора на Чернобыл. АЭС и землетрясение в Спитаке] : докум. повести / Николай Дмитриевич Тараканов. – Москва : Сов. писатель, 1992. – 429 с. : ил.
720. **Ткаченко А.** Мета-морфози? : [про Чорнобильську публіцистику] / А. Ткаченко // Слово і час. – 1991. – № 4. – С. 32–40.
721. **Фіалкова Л.** Чорнобильська катастрофа і фольклор / Л. Фіалкова // Вісн. АН України. – 1993. – № 1. – С. 70–75.
722. **Чернобыль.** Дни испытаний: Книга свидетельств : (Стихи, очерки, рассказы, отрывки из романов и повестей, интервью) / [сост. В. Г. Шкода]. – Киев : Рад. письменник, 1988. – 509 с.
723. **Чернобыль:** Дні випробувань : кн. свідчень / упоряд. В. Г. Шкода. – Київ : Рад. письменник, 1987. – 470 с.
724. **Чучман Х.** Зразки "наївної літератури" із зони відчуження / Христина Чучман // Київ. старовина. – 2012. – № 5/6. – С. 187–197.
725. **Щербак Ю. М.** Чернобыль : док. повість / Ю. М. Щербак. – Київ : Дніпро, 1989. – 223 с.
726. **Яворівський В. О.** Марія з полином у кінці століття : роман / В. О. Яворівський. – Київ : Рад. письменник, 1988. – 262 с.
727. **Ярошенко Р.** "Страшні слова, коли вони мовчать" (Ліна Костенко) : [ставлення видатної української поетеси Ліни Костенко до Чорнобильської зони] / Роман Ярошенко, Анна Буратевич // Укр. мова й літ. в сучас. шк. – 2013. – № 2. – С. 6–11.
728. **Ярошинская А. А.** Чернобыль с нами : документ. повесть / Алла Александровна Ярошинская. – Москва : Книга, 1991. – 158 с.

### 13. Автореферати, дисертації

729. **Антипчук К. Ю.** Клініко-нейропсихологічна характеристика органічних психічних розладів у віддалений період в осіб, опромінених внаслідок Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 / Катерина Юріївна Антипчук ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіаційної медицини. – Київ, 2005. – 22 с.
730. **Бабенко Т. Ф.** Клініко-епідеміологічна характеристика стану органа зору осіб, опромінених внутрішньоутробно внаслідок Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Бабенко Тетяна Федорівна ; Держ. установа "Нац. наук. центр радіаційної медицини" Нац. акад. мед. наук України . – Київ, 2013. – 21 с.
731. **Барановська Н. П.** Чорнобиль в новітній історії України: влада і суспільство : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра іст. наук : 07.00.01 / Наталія Петрівна Барановська ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – 35 с.
732. **Бєляєва Н. В.** Клітинні механізми формування радіаційних ефектів в імунній системі у віддаленому періоді Чорнобильської аварії (клініко-експериментальне дослідження) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Бєляєва Надія Володимирівна ; Держ. установа "Наук. центр радіаційної медицини АМН України". – Київ, 2009. – 40 с.
733. **Білий Д. О.** Віддалені медичні наслідки в осіб, які перенесли гостру променеву хворобу в результаті аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 03.00.01 / Давид Олександрович Білий ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіаційної медицини. – Київ, 2005. – 48 с.

734. **Бобро Д. Г.** Аналіз ядерної безпеки ядерно-небезпечних об'єктів Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. фіз.-мат. наук : 01.04.21 / Дмитро Геннадійович Бобро ; Нац. наук. центр "Харк. фізико-технічний ін-т". – Харків, 2003. – 28 с.
735. **Бомко М. О.** Структурно-функціональна характеристика органічного ураження головного мозку в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у віддалений період після опромінення : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 / Марія Олександрівна Бомко ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіаційної медицини. – Київ, 2005. – 24 с.
736. **Бондар Ю. О.** Радіобіологічні ефекти хронічного іонізуючого опромінення сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) в зоні відчуження Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Бондар Юлія Олегівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – 22 с.
737. **Братущак С. П.** Мутаційна мінливість озимої пшениці за умов хронічної дії радіонуклідних забруднень в зоні аварії Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.15 / Братущак Сергій Петрович ; НАН України, Ін-т фізіології рослин і генетики "Генетика". – Київ, 2009. – 20 с.
738. **Ганжа Д. Д.** Індикаційно-діагностична оцінка поверхневого забруднення суходольних біогеоценозів (на прикладі Запорізької, Івано-Франківської областей та зони відчуження Чорнобильської АЕС) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.16 "Екологія" / Ганжа Дмитро Дмитрович ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2009. – 20 с.
739. **Горбачова О. В.** Особливості клінічного перебігу та лікування діабетичної ретинопатії в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня

канд. мед. наук : 14.01.18 "Офтальмологія" / Горбачова Олена Володимирівна ; ДУ "Ін-т очних хвороб і тканинної терапії ім. В. П. Філатова АМН України". – Одеса, 2009. – 21 с.

740. **Гоцинець І. Л.** Асоціативно-семантичне поле "Чорнобиль" у сучасному українському художньому дискурсі : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. філол. наук : 10.02.01 "Українська мова" / Гоцинець Ірина Львівна ; НАН України, Ін-т укр. мови. – Київ, 2010. – 18 с.
741. **Дибський С. С.** "Мішеневі" та "немішеневі" цитогенетичні ефекти в соматичних клітинах осіб, які зазнали впливу іонізуючої радіації внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра біол. наук : 03.00.15 "Генетика" / Дибський Сергій Сергійович ; ДУ "Наук. центр радіаційної медицини АМН України". – Київ, 2010. – 39 с.
742. **Дутчак В. Ф.** Правове регулювання здійснення господарської діяльності на території Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. юрид. наук : 12.00.04 "Господарське право, господарсько-процесуальне право" / Дутчак Віра Федорівна ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ, 2014. – 20 с.
743. **Дягіль І. С.** Стан гемопоєзу та закономірності формування онкогематологічної патології в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у віддалений період : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 03.00.01, 14.01.31 / Ірина Сергіївна Дягіль ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіаційної медицини. – Київ, 2006. – 43 с.
744. **Журавльов О. А.** Особливості коркової активності та мозкового кровотоку при виконанні розумових завдань в осіб, що постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття

вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.13 / О.А.Журавльов ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2006. – 20 с.

745. **Заїка В. К.** Лісівничо-фізіологічні особливості життєдіяльності соснових насаджень в зоні відчуження Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра біол. наук : 06.03.03 / Володимир Костянтинович Заїка ; Нац. лісотехн. ун-т України. – Львів, 2007. – 41 с.
746. **Зарубін О. Л.** Динаміка вмісту  $^{137}\text{Cs}$  у рибах (на прикладі водойми-охолоджувача Чорнобильської АЕС) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.10 / Олег Леонідович Зарубін ; НАН України, Ін-т гідробіології. – Київ, 2003. – 19 с.
747. **Зібцев С. В.** Теоретичне і методологічне обґрунтування моніторингу лісів у зонах радіоактивного забруднення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. с.-г. наук : 06.03.03 "Лісознавство і лісівництво" / Зібцев Сергій Вікторович ; Каб. Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2013. – 42 с.
748. **Зурнаджи Л. Ю.** Папілярна карцинома щитовидної залози: морфологічна характеристика в різні періоди після Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.01.14 "Ендокринологія" / Зурнаджи Людмила Юліївна ; ДУ "Ін-т ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка АМН України". – Київ, 2009. – 24 с.
749. **Катаржнова І. В.** Застосування озокериту в комплексному лікуванні порушень периферичного кровообігу у осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.01.33 / Ірина Валентинівна Катаржнова ; М-во охорони здоров'я України,

Київ. нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Укр. НДІ медичної реабілітації та курортології. – Одеса, 2003. – 21 с.

750. **Кладієв А. П.** Клініко-патогенетична характеристика пізнього епілептичного синдрому у учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.01.15 "Нервові хвороби" / Кладієв Андрій Петрович ; М-во охорони здоров'я України, Нац. мед. акад. післядипл. освіти ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2009. – 20 с.
751. **Ковган Л. М.** Еколого-дозиметричні моделі опромінювання населення у разі глобальної радіаційної аварії (за досвідом Чорнобильської катастрофи) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра техн. наук : 21.06.01 / Леоніла Миколаївна Ковган ; НАН України, Ін-т проблем безпеки атомних електростанцій. – Київ, 2005. – 39 с.
752. **Козлова Т. Г.** порушення слизової секреції в шлунку та дванадцятипалій кишці у ліквідаторів наслідків Чорнобильської катастрофи: патоморфологічна характеристика : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.03.02 / Тетяна Григорівна Козлова ; М-во охорони здоров'я України, Львів. нац. мед. ун-т ім. Д. Галицького. – Львів, 2004. – 19 с.
753. **Кубашко А. В.** Стан про- та антиоксидантної рівноваги у постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи (віддалений післяаварійний період) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Кубашко Алла Володимирівна ; Акад. мед. наук України, Держ. установа "Наук. центр радіаційної медицини". – Київ, 2010. – 24 с.
754. **Курсіна Н. В.** Особливості структурно-функціональних змін міокарда в учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи з гіпертонічною хворобою при опроміненні в діапазоні малих доз та вплив антигіпертензивної терапії на їх регрес :

автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Курсіна Наталія Вікторівна ; Держ. установа "Нац. наук. центр радіаційної медицини НАМН України". – Київ, 2012. – 24 с.

755. **Лагуненко О. С.** Пошук та дослідження прихованих скупчень паливовмісних матеріалів зруйнованого 4-го блока Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. техн. наук : 21.06.01 "Екологічна безпека" / Лагуненко Олександр Степанович ; НАН України, Ін-т проблем безпеки атомних електростанцій. – Київ, 2008. – 24 с.

756. **Любарець Т. Ф.** Закономірності формування хронічних мієлопроліферативних захворювань та мієлодиспластичного синдрому в опромінених осіб у віддаленому періоді після аварії на Чорнобильській АЕС: удосконалення діагностики та тактики лікування : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 03.00.01, 14.01.31 "Радіобіологія; гематологія та трансфузіологія" / Любарець Тетяна Федорівна ; Держ. установа "Наук. центр радіаційної медицини АМН України". – Київ, 2010. – 38 с.

757. **Малюга Л. Ю.** Правове регулювання соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. юрид. наук : 12.00.05 "Трудове право, право соціального забезпечення" / Малюга Леся Юріївна ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – 20 с.

758. **Мілевський О. О.** Особливості розслідування злочинів, вчинених у Чорнобильській зоні відчуження : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09 "Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність" / Мілевський Олександр

Олександрович ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь, 2013. – 19 с.

759. **Мішаріна Ж. А.** Соматичні та генетичні ефекти в дітей у віддалені строки після внутрішньоутробного опромінення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.15 / Жанна Анатоліївна Мішаріна ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіаційної медицини. – Київ, 2006. – 23 с.
760. **Міщанчук Н. С.** Вестибулярна дисфункція та сенсороневральна приглухуватість в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції у динаміці післяаварійного періоду : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 14.01.19 "Оториноларингологія" / Міщанчук Ніна Сергіївна ; Акад. мед. наук України, ДУ "Ін-т отоларингології ім. проф. Коломійченка АМН України". – Київ, 2009. – 40 с.
761. **Муравйова І. М.** Гормонально-біохімічні порушення в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у віддалений період після опромінення при метаболічному синдромі : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Муравйова Ірина Миколаївна ; Держ. установа "Наук. центр радіаційної медицини АМН України". – Київ, 2008. – 24 с.
762. **Носач О. В.** Порушення окисного гомеостазу у хворих на хронічний холецистит, які зазнали впливу факторів Чорнобильської аварії, та їх корекція : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.04 / Олена Василівна Носач ; Ін-т геронтології АМН України. – Київ, 2004. – 19 с.
763. **Одінцов О. О.** Трансуранові елементи в зоні впливу Чорнобильської атомної електростанції : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. техн. наук : 21.06.01 / Олексій Олексійович

Одінцов ; НАН України, Ін-т проблем безпеки атомних електростанцій. – Київ, 2005. – 24 с.

764. **Павличенко А. К.** Еколого-фізіологічні та морфологічні особливості мікроскопічних грибів, виділених з приміщень 4-го блоку Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.07 "Мікробіологія" / Павличенко Анна Клаудіївна ; Ін-т мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного, НАН України. – Київ, 2009. – 19 с.
765. **Педан Л. Р.** Радіоіндукований цитогенетичний ефект і його модифікація *in vitro* в лімфоцитах периферичної крові осіб, які постраждали від дії факторів Чорнобильської аварії : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.15 / Людмила Ростиславівна Педан ; Ін-т гігієни та медичної екології ім. О. М. Марзєєва АМН України. – Київ, 2005. – 19 с.
766. **Перцьовий І. В.** Оцінка біогенної міграції  $^{137}\text{Cs}$  і  $^{90}\text{Sr}$  в агроландшафтах Білоцерківського району Київської області, що зазнали забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. с.-г. наук : 03.00.16 "Екологія" / Перцьовий Іван Васильович ; М-во аграр. політики України, Житомир. нац. агроекол. ун-т. – Житомир, 2008. – 21 с.
767. **Піщиков В. А.** Науково-методичне обґрунтування організації медико-соціального забезпечення ліквідації великомасштабної радіаційної аварії (на прикладі Чорнобильської катастрофи) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 03.00.01, 14.02.03 "Радіобіологія; соціальна медицина" / Піщиков Валерій Анатолійович ; Акад. мед. наук України, Держ. установа "Наук. центр радіаційної медицини". – Київ, 2008. – 35 с.
768. **Погонцева І. М.** Функціональний стан нейтрофілів в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.03.08 / Ірина

Михайлівна Погонцева ; М-во охорони здоров'я України, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. – Київ, 2004. – 24 с.

769. **Поліщук О. М.** Клініко-гематологічні особливості та тактика лікування В-клітинної хронічної лімфоцитарної лейкемії в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС 1986-1987 рр. : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 / Оксана Миколаївна Поліщук ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіац. медицини. – Київ, 2005. – 20 с.
770. **Пострелко В. М.** Синдром залежності від алкоголю в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС: клінічна епідеміологія та лікування : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра мед. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Пострелко Валентин Михайлович ; Акад. мед. наук України, Держ. установа "Наук. центр радіаційної медицини". – Київ, 2010. – 40 с.
771. **Рудя К. Г.** Дослідження процесів розвитку аварії та утворення лавоподібних паливовмісних матеріалів зруйнованого реактора 4-го блока Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. техн. наук : 21.06.01. / Костянтин Григорович Рудя. – Чорнобиль, 2003. – 24 с.
772. **Самойлов О. О.** Патоморфоз фолікулярних пухлин щитовидної залози у мешканців Києва після аврії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.03.02 / Олександр Олександрович Самойлов ; М-во охорони здоров'я України, Львів. держ. мед. ун-т ім. Д. Галицького. – Львів, 2003. – 20 с.
773. **Сегеда Т. П.** Ультраструктурна характеристика патології мікроциркуляції в учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра біол. наук : 03.00.01 "Радіобіологія" / Сегеда Тетяна Прокопівна ;

ДУ "Наук. центр радіаційної медицини АМН України". – Київ, 2011. – 37 с.

774. **Сізов А. О.** Вплив викидів радіоактивних речовин на навколишнє середовище і персонал під час перетворення об'єкта "Укриття" Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. техн. наук : 21.06.01 "Екологічна безпека" / Сізов Андрій Олександрович ; НАН України, Ін-т проблем безпеки атомних електростанцій. – Чорнобиль, 2009. – 20 с.
775. **Стокозов М. О.** Довгоживучі радіонукліди  $^{137}\text{Cs}$  і  $^{90}\text{Sr}$  у Чорному морі після аварії на Чорнобильській АЕС і їхнє використання в якості трасерів процесів водообміну : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. геогр. наук : 11.00.08 / Микола Олексійович Стокозов ; Мор. гідрофіз. ін-т, НАН України. – Сімферополь, 2004. – 20 с.
776. **Талерко М. М.** Реконструкція і прогнозування радіоактивного забруднення внаслідок комунальної радіаційної аварії за допомогою моделювання атмосферного перенесення (на прикладі аварії на Чорнобильській АЕС) : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня д-ра техн. наук : 21.06.01 "Екологічна безпека" / Талерко Микола Миколайович ; Ін-т пробл. безпеки АЕС. – Київ, 2011. – 37 с.
777. **Тацій О. В.** Роль іонізуючої радіації у розвитку гормональних порушень у віддалені строки після аварії на Чорнобильській АЕС у жінок репродуктивного віку, які зазнали опромінення в пре- і пубертатному періоді : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 03.00.01 / Оксана Василівна Тацій ; Акад. мед. наук України, Наук. центр радіаційної медицини. – Київ, 2006. – 23 с.
778. **Ходорівська Н. В.** Моделі соціальної адаптації потерпілих від Чорнобильської катастрофи : автореф. дис. на здобуття вченого

- ступеня канд. соціол. наук : 22.00.03 / Наталія Вікторівна Ходорівська ; НАН України, Ін-т соціології. – Київ, 2003. – 17 с.
779. **Цьома І. Д.** Оптимізація лікування хворих на артеріальну гіпертензію з поєднаною виразковою хворобою дванадцятипалої кишки, які брали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській атомній електростанції : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.01.02 "Внутрішні хвороби" / Цьома Ірина Дмитрівна ; Харків. нац. мед. ун-т . – Харків, 2009. – 20 с.
780. **Чебаненко С. І.** Уран і плутоній у ґрунтах ближньої зони Чорнобильської АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. геол. наук : 04.00.02 / Сергій Іванович Чебаненко ; Нац. акад. наук України , Ін-т геохімії, мінералогії та рудоутворення. – Київ, 2006. – 20 с.
781. **Чижевський І. В.** Оцінка параметрів переходу  $^{90}\text{Sr}$  і  $^{137}\text{Cs}$  до організму та продукції великої рогатої худоби при пасовищному утриманні тварин (на прикладі зони відчуження Чорнобильської АЕС) : автореф. дис.. на здобуття вченого ступеня канд. біол. наук : 03.00.01 / Ігор Вікторович Чижевський ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – Київ, 2004. – 20 с.
782. **Шляхова Н. В.** Особливості імунореактивності дітей, народжених від батьків-ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. мед. наук : 14.03.08 / Наталія Василівна Шляхова ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. – Київ, 2003. – 20 с.
783. **Яровий С. С.** Підвищення рівня екологічної безпеки АЕС України на основі аналізу подій важких аварій на Чорнобильській АЕС та Фукусіма-І : автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. техн. наук : 21.06.01 "Екологічна безпека" / Яровий Сергій Сергійович ; М-во екології та природних ресурсів України, Держ. екол. акад. післядиплом. освіти та упр. – Київ, 2012. – 19 с.